

ΤΑ ΣΑΪΝΙΑ

Η ιστορία του εορτασμού των Χριστουγέννων

Τα Χριστούγεννα είναι η ετήσια χριστιανική γιορτή της γέννησης του Χριστού αλλά κατ' επέκταση το σύνολο των εορτών από τη Γέννηση μέχρι των Θεοφανίων ("Γιορτές των Χριστουγέννων"). Τα Χριστούγεννα είναι στις 25 Δεκεμβρίου και γιορτάζουν: Ο Χρήστος και η Χριστίνα, η Εμμανουέλα και ο Εμμανουήλ, η Χρυσανγή, η Χρύσα και άλλα ονόματα.

Το χρονικό διάστημα που περικλείει τις γιορτές των Χριστουγέννων,

Πρωτοχρονιάς και Θεοφανίων, ονομάζεται στη λαογραφία μας

«Δομ. Θεοτοκόπουλος (ΕΙ Greco): «Η Γέννηση»

“Δωδεκαήμερο”. Η παράδοση θεωρεί ότι η αρχαιότερη ομιλία για τη γιορτή των Χριστουγέννων εκφωνήθηκε από τον Μέγα Βασίλειο στην Καισάρεια της Καππαδοκίας το έτος 376μ.Χ. Άλλες Ιστορικές πηγές επισημαίνουν πως ο εορτασμός των Χριστουγέννων άρχισε να τηρείται στη Ρώμη γύρω στο 335μ.Χ., αν και κάποιοι ερευνητές βασισμένοι σε αρχαίους ύμνους με χριστουγεννιάτικη θεματολογία

(Συνέχεια στη σελίδα 2)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ:	
Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά	2–19
Επισήμες και Πρόσωπα	19 – 25
Θράκη (Α΄ Μέρος)	26
Βιβλία—Κιν/φος	27– 28
Αθλητισμός—Αθλητές	28– 31
Ψυχαγωγία	32

Βιβλία : Ένας παράξενος ταξιδιώτης

Η βιβλιοθήκη του σχολείου μας έχει πάρα πολλά και ωραία βιβλία. Φέτος δανείστηκα κάποια βιβλία τα οποία μου άρεσαν πολύ, αλλά το αγαπημένο μου από αυτά που διάβασα ήταν ένα και λεγόταν « Ο παράξενος ταξιδιώτης». Το βιβλίο μιλούσε για ένα χωριουδάκι που είχε ένα παντοπωλείο, όπου οι ταξιδιώτες μπορούσαν να ξεκουραστούν, να κοιμηθούν και να φάνε εκεί. Μία νύχτα του χειμώνα χτύπησε η πόρτα του παντοπωλείου και ο παντοπώλης πήγε

(Συνέχεια στη σελίδα 27)

Αθλητισμός : Γιάννης Αντετοκούνμπο

Ο Γιάννης Αντετοκούνμπο είναι Έλληνας επαγγελματίας καλαθοσφαιριστής. Έχει ύψος 2,11 μ. της Εθνικής Ελλάδος Ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του στην Α2 κατηγορία του ελληνικού πρωταθλήματος καλαθοσφαίρισης. Κατόπιν επιλέχθηκε στο draft NBA στη θέση 15 το 2013, όπου και εξελίχθηκε στον κορυφαίο παίκτη της ομάδας στις περισσότερες στατιστικές κατηγορίες, και σε έναν από τους κορυφαίους παίκτες του πρωταθλήματος του NBA. Έχει τον αριθμό 34 στην φανέλα του.

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Η ιστορία του εορτασμού των Χριστουγέννων

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

θεωρούν ότι τα πρώτα βήματα που οδήγησαν στον εορτασμό αυτό έγιναν στα μέσα του 3ου αιώνα. Συνεπώς, όταν ο Χριστιανισμός έγινε η επίσημη θρησκεία της αυτοκρατορίας, προσπάθησε να απορροφήσει και να δώσει νέα διάσταση και νέα σημασία σε πανάρχαια λατρευτικά έθιμα και λατρευτικές συνήθειες αιώνων. Πάντως, παρά τις απαγορεύσεις της εκκλησίας, για πολλές από τις εκδηλώσεις που τελούνταν στην αντίστοιχη περίοδο του Δωδεκαμήρου, αυτές διατηρήθηκαν κυρίως στην ύπαιθρο όλη την διάρκεια των ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων μέχρι τον 5ο αιώνα μ.Χ.. Σε μεταγενέστερη εποχή πολλά από τα έθιμά τους μεταβιβάστηκαν στον εορτασμό της Πρωτοχρονιάς. Από τη Δύση ο εορτασμός της Γεννήσεως στις 25 Δεκεμβρίου πέρασε και στην Ανατολή γύρω στο 376μ.Χ. Το 386μ.Χ. ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος επηρέασε την εκ-

κλησία της Αντιόχειας να συμφωνήσει στην 25η Δεκεμβρίου ως ημέρα εορτασμού της Γέννησης. Τον καιρό του Άγιου Αυγουστίνου (354-430) η ημερομηνία της Γιορτής της Γέννησης είχε καθοριστεί, πάντως ο Αυγουστίνος την παραλείπει από τον κατάλογό του με τις χριστιανικές επετείους. Ακόμη και σήμερα, μια από τις πιο βαθιές έννοιες των Χριστουγέννων αποτελεί εκείνη της προσφοράς. Η ανιδιοτελής προσφορά αγάπης, φροντίδας και η παροχή υλικών και συναισθηματικών αγαθών προς τον συνάνθρωπο είναι μια έννοια, την οποία συχνά οι ρυθμοί της καθημερινότητας δεν μας επιτρέπουν να ακολουθούμε. Μέσα όμως από την προσφορά, μπορούμε να βελτιώσουμε πτυχές της προσωπικότητάς μας. Ένα παράδειγμα για το συναίσθημα «δίνω, χωρίς να περιμένω ανταλλάγμα», φέρνοντας ως παράδειγμα τη φροντίδα και το καταφύγιο που παρείχαν οι απλοί βοσκοί

στον Χριστό, κατά τη γέννησή του μέσα στη φάτνη, δηλαδή ακόμη και μέσα από μια μικρή και απλή προσφορά, μπορεί να προκύψει κάτι σπουδαίο.

ΙΡΙΔΑ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΟΥ

Δομήνικος Θεοτοκόπουλος (El Greco) : Η προσκύνηση των ποιμένων

Χριστούγεννα και έθιμα

Μία από τις σημαντικές γιορτές είναι τα Χριστούγεννα. Τα Χριστούγεννα κά-

νουμε πολλά πράγματα με πολλά έθιμα.

Κάποια έθιμα του σπιτιού μας είναι να βάζουμε χριστουγεννιάτικο δέντρο, να στολίζουμε το σπίτι μας γιορτινά και τα δώρα όπου τα βά-

ζουμε κάτω από το χριστουγεννιάτικο δέντρο.

Αλλά έθιμα είναι τα τραγούδια που τραγουδάμε τα Χριστούγεννα όπως τα «Τρίγωνα κάλαντα», “Jingle bells”, “Christmas tree”, “Santa Claus” κ.τ.λ.

Αλλά έθιμα είναι τα φαγητά και τα γλυκά που τρώμε τα Χριστούγεννα όπως κουραμπιέδες, μελομακάρονα κ.τ.λ.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ ΚΑΡΑΣΑΒΒΑ

Η ιστορία των Χριστουγέννων

Πριν από πολύ καιρό σε μια πόλη την Ναζαρέτ ζούσε μια κοπέλα, η Μαρία. Μια μέρα την επισκέφτηκε ο Αρχάγγελος Γαβριήλ και Της είπε ότι σε λίγο καιρό θα γεννήσει τον υιό του Θεού. Το μωρό θα ονομαζόταν Ιησούς.

Η Μαρία ήταν αρραβωνιασμένη με έναν ξυλουργό τον Ιωσήφ. Η Μαρία είπε στον Ιωσήφ ότι της είπε ο άγγελος

(Συνέχεια στη σελίδα 3)

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Η ιστορία των Χριστουγέννων

(Συνέχεια από τη σελίδα 2)

Όταν ήρθε η ώρα για να γεννήσει η Μαρία έπρεπε να πάνε στη Βηθλεέμ για να απογραφούν. Ήταν μακρύ το ταξίδι γι' αυτό η Μαρία ανέβηκε πάνω σε ένα γαϊδουράκι.

Όταν έφτασαν στη Βηθλεέμ δε μπορούσαν να βρουν μέρος για να μείνουν. Τελικά ένας πανδοχέας τους πρότεινε να κοιμηθούν στο σταύλο του μαζί μετά ζώα.

Τη νύχτα εκείνη γεννήθηκε ο Χριστός

Την ίδια στιγμή κάποιοι βοσκοί έβοσκαν τα πρόβατά τους. Ένας άγγελος εμφανίστηκε μπροστά τους και τους είπε να μη φοβούνται. Το βράδυ αυτό γεννήθηκε ο υιός του Θεού.

Οι βοσκοί πήγαν αμέσως να προσκυνήσουν το Χριστό και να του προσφέρουν δώρο τα πρόβατά

τους.

Μακριά στην Ανατολή τρεις σοφοί άντρες είδαν στον ουρανό ένα μεγάλο φωτεινό αστέρι. Το αστέρι σήμαινε ότι γεννήθηκε ένας νέος βασιλιάς και έπρεπε να πάνε να τον προσκυνήσουν.

Το αστέρι τους οδήγησε στη Βηθλεέμ. Στο δρόμο πέρασαν από το παλάτι του Βασιλιά Ηρώδη. Ο Ηρώδης τους ζήτησε να τον ενημερώσουν όταν βρουν τον νέο βασιλιά.

Οι τρεις μάγοι πρόσφεραν στο Χριστό σμύρνα, λιβάνι και χρυσό. Ακολουθώντας τις οδηγίες του αγγέλου που εμφανίστηκε στο όνειρό τους δεν πέρασαν από το βασιλιά Ηρώδη.

Μιχαήλ Δαμασκηνός : Η προσκύνηση των Μάγων

ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΦΩΤΙΟΥ

Ήθη και έθιμα των Χριστουγέννων

Τα γιορτινά τους φορούν όλες οι πόλεις της Ελλάδας και υποδέχονται τα Χριστούγεννα με έθιμα και παραδόσεις που έχουν τις ρίζες τους βαθιά πίσω στο χρόνο.

Χριστουγεννιάτικο στεφάνι

Στα χωριά συνηθίζουν να κρεμάνε στους τοίχους και τις εξώπορτες ολόκληρες πλεξούδες από σκόρδα που πάνω τους καρφώνουν μοσχοκάρφια, δηλαδή γαριφαλάκια για να διώξουν την κακογλωσσιά που «καρφώνει» την ευτυχία του σπιτιού τους.

Διακοσμημένο με χριστουγεννιάτικα στολίδια, το στεφάνι από έλατο στην εξώπορτα, εκτός από το καλωσόρισμα στους καλεσμένους

φέρνει τύχη στο σπίτι. Βασική η ύπαρξη του σκόρδου στο δέσιμό του που προφυλάσσει από το κακό μάτι.

Το χριστόψωμο στην Κρήτη

Το ζύμωμα του χριστόψωμου στη Κρήτη είναι έργο θείο και έθιμο καθαρά χριστιανικό. Για το χριστουγεννιάτικο τραπέζι το χριστόψωμο είναι ευλογημένο ψωμί αφού θα στηρίξει τη ζωή του νοικοκύρη και της οικογένειάς του.

Ο νοικοκύρης του σπιτιού παίρνει το χριστόψωμο, το σταυρώνει, το κόβει και το μοιράζει σε όλους όσους παρευρίσκονται στο τραπέζι, σαν συμβολισμό της Θείας Κοινωνίας, που ο Χριστός έδωσε τον

Άρτο της ζωής σε όλη την ανθρωπίνη οικογένεια του.

Η κουλούρα της Ζακύνθου

Οι νοικοκυρές ζυμώνουν με τον παραδοσιακό τρόπο την κουλούρα, μέσα σε ξύλινες σκάφες και με τη χρήση αλευριού πολύ καλής ποιότητας, ψιλοκοσκινισμένου, με πολλά αρωματικά βότανα και με αρκετή δόση από καρύδια, σταφίδα, κρασί και λάδι.

Παραμονή Χριστουγέννων, το απόγευμα, η οικογένεια μαζεύεται στο εορταστικό τραπέζι το οποίο φιλοξενεί στο κέντρο του, τη μεγάλη χριστουγεννιάτικη κουλούρα, μια νταμιτζάνα κόκκινο κρασί και τα

(Συνέχεια στη σελίδα 4)

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Ήθη και έθιμα των Χριστουγέννων

(Συνέχεια από τη σελίδα 3)

πιάτα για το βραδινό έδεσμα. Το έδεσμα δεν είναι άλλο από μια μπροκολόσουπα που φτιάχνεται μέσα σε λίγα λεπτά από τις νοικοκυρές και σερβίρεται με λεμόνι, ντόπιες ελιές και κρεμμύδι.

Το «τάισμα» της βρύσης στην Κε-

Το τάισμα της βρύσης

ντρική Ελλάδα

Τα μεσάνυχτα της παραμονής των Χριστουγέννων γίνεται το λεγόμενο «τάισμα της βρύσης», σε χωριά της Κεντρικής Ελλάδας. Οι κοπέλες τα χαράματα πηγαίνουν στην πιο κοντινή βρύση για να κλέψουν το «άκραντο νερό», δηλαδή αμίλητο γιατί δεν βγάζουν λέξη σε όλη τη διαδρομή. Όταν πάρουν το νερό, αλείφουν τη βρύση με βούτυρο και μέλι με την ευχή, όπως τρέχει το νερό να τρέχει και η προκοπή στο σπίτι, και όπως γλυκό είναι το μέλι, έτσι γλυκιά να είναι και η ζωή τους.

«Πάντρεμα της φωτιάς»

Στα χωριά της Έδεσσας την παραμονή των Χριστουγέννων «παντρεύουν τη φωτιά», δηλαδή παίρνουν ένα ξύλο με θηλυκό όνομα, δηλαδή κερασιάς και ένα με αρσενικό όνομα, συνήθως από αγκαθωτά δέντρα, δηλ. από βάτο. Βάζουν τα ξύλα στο τζάκι να καούν

και ανάλογα με τον κρότο ή τη φλόγα τους μπορούν να προβλέψουν τα μελλούμενα είτε για τον καιρό είτε για τη σοδειά τους. Η λαϊκή μας παράδοση θέλει τα αγκαθωτά δέντρα να απομακρύνουν τα δαιμονικά όντα, όπως τους καλικάντζαρους.

Στη **Θεσσαλία**, όταν τα κορίτσια επιστρέφουν από την εκκλησία, ανήμερα Χριστούγεννα, βάζουν δίπλα στο τζάκι κλαδιά κέδρου που τα ξεδιαλέγουν να είναι λυγερά, ενώ τα αγόρια βάζουν από αγριοκερασιά. Τα λυγερά αυτά κλαδιά αντιπροσωπεύουν τις επιθυμίες τους για μια όμορφη ζωή. Όποιο κλωνάρι καεί πρώτο αυτό είναι καλό σημάδι γιατί αυτός ο νέος ή η νέα θα παντρευτεί πρώτα.

Τα Χριστόξυλα

Σε πολλά χωριά της Μακεδονίας από τις παραμονές των Χριστουγέννων ο νοικοκύρης του σπιτιού ψάχνει στα χωράφια και βρίσκει ένα μεγάλο χοντρό και γερό ξύλο από πεύκο ή ελιά και το πάει σπίτι του. Η νοικοκυρά φροντίζει να έχει καθαρίσει το σπίτι αλλά με ιδιαίτε-

Χριστόξυλο

ρη προσοχή το τζάκι, ώστε να μη μείνει ούτε ίχνος από την παλιά στάχτη. Καθαρίζουν ακόμα και την καπνοδόχο, για να μην βρίσκουν

πατήματα να κατέβουν οι καλικάντζαροι, τα κακά δαιμόνια όπως λένε στα χριστουγεννιάτικα παραμύθια και μαγαρίσουν το σπίτι. Βάζει λοιπόν το Χριστόξυλο στο τζάκι την παραμονή και το ανάβει αφήνοντας το να σιγοκαίει όλο το δωδεκάημερο από τα Χριστούγεννα μέχρι τα Φώτα. Στη λαϊκή παράδοση πίστευαν ότι η στάχτη αυτή προφύλασσε το σπίτι και τα χωράφια από κάθε κακό και καθώς καίγεται, ζεσταίνεται ο Χριστός στη φάτνη.

Στη **Σκιάθο**, οι πιο παλιοί λένε ότι από την 1η Δεκεμβρίου οι καλικάντζαροι ετοιμάζουν το καράβι τους για να έρθουν στο νησί. Την παραμονή των Χριστουγέννων το ρίχνουν στο γιαλό και φθάνουν ανήμερα. Από τότε μέχρι τα Φώτα κανείς δεν τολμάει να βγει νύχτα από το σπίτι του γιατί θα τον βουβάνουν. Την παραμονή των Φώτων, όμως, οι καλικάντζαροι τα μαζεύουν γρήγορα και φεύγουν τρέχοντας μην τους προφτάσει ο παπάς με τον αγιασμό και τους ζεματίσει.

Οι Μωμόγεροι του νομού Δράμας

Η λαϊκή φαντασία οργιάζει με τις

Οι Μωμόγεροι

σκανταλιές των καλικάντζαρων

(Συνέχεια στη σελίδα 5)

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Ήθη και έθιμα των Χριστουγέννων

(Συνέχεια από τη σελίδα 4)

που βρίσκουν την ευκαιρία να αλωνίσουν στον επάνω κόσμο, τότε που τα νερά είναι «αβάφτιστα». Η όψη τους τρομακτική και οι σκαβαλιές τους απερίγραπτες, αλλά και ο τρόμος τους άλλος τόσος για

τη φωτιά. Στα χωριά Πλατανιά και Σιταγροί της Δράμας συναντάμε το έθιμο των Μωμόγερων που προέρχεται από τους Πόντιους πρόσφυγες.

Όταν οι παρέες συναντηθούν κάνουν ψευτοπόλεμο μεταξύ τους

ώσπου η μία ομάδα να νικήσει και η άλλη να δηλώσει υποταγή. Το ίδιο έθιμο με παραλλαγές γίνεται στην Κοζάνη και τη Καστοριά με την ονομασία Ραγκουτσάρια.

**ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΦΩΤΙΟΥ –
ΙΡΙΔΑ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΟΥ**

Το Χριστόξυλο (Μακεδονία)

Στη Μακεδονία, από τις παραμονές των Χριστουγέννων ο άντρας του σπιτιού πηγαίνει στα χωράφια και αναζητεί το πιο όμορφο και το πιο χοντρό ξύλο από πεύκο ή από ελιά και το πάει στο σπίτι του. Το ξύλο αυτό θα ονομαστεί Χριστόξυλο δηλαδή το ξύλο το οποίο θα καίγεται όλο το δωδεκάημερο των εορτών. Η στάχτη του ξύλου αυτού λένε ότι προστατεύει το σπίτι από

τα κακά.

Η νοικοκυρά έχει φροντίσει πριν πάει ο άντρας σπίτι να καθαρίσει όλο το σπίτι και ιδιαίτερα το τζάκι, ώστε να μην έχει μείνει καθόλου στάχτη. Επίσης καθαρίζει και τον καπνοδόχο ώστε οι καλικάντζαροι και τα κακά δαιμόνια να μπορέσουν να φύγουν από το σπίτι, όπως λέει και στα παραμύθια. Το βράδυ της παραμονής των Χρι-

στουγέννων όταν όλη η οικογένεια θα είναι μαζεμένη γύρω από το τζάκι ο άντρας του σπιτιού θα ανάψει καινούρια φωτιά και θα βάλει μέσα στο τζάκι το Χριστόξυλο. Σύμφωνα με τις παραδόσεις όσο καίγεται το Χριστόξυλο ζεσταίνεται ο Χριστός στην φάτνη του.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΠΑΠΟΥΛΙΑ

Χριστούγεννα στη Λήμνο

Στη Λήμνο οι παραδόσεις του Δωδεκαήμερου ζωντανεύουν ακόμη και σήμερα στις γειτονιές του νησιού.

Παραμονή Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς, τα παιδιά χτυπούν τις πόρτες των σπιτιών και λένε τα κάλαντα κρατώντας ένα χάρτινο καράβι, όπως παλιά. Οι νοικοκυρές θα τα κεράσουν κουλούρια, κάστανα, καρύδια, αλλά αλίμονο στην πόρτα που δεν θα ανοίξει. Αντί για ευχές κι ευχαριστίες, ο οικοδεσπότης θα εισπράξει ένα ωραιότατο σκωπτικό τραγούδι: «αφέντη μου, στην κάπα σου χίλιες χιλιάδες ψείρες...»!

Ανήμερα της Πρωτοχρονιάς, σε

όλα τα μέρη του νησιού θα ακούσετε στους δρόμους να τραγουδούν τον «Αγιοβασίλη», ενώ από τον νοικοκύρη του σπιτιού γίνονται πατροπαράδοτες συμβολικές πράξεις, για υγεία και καλοτυχία τον νέο χρόνο.

Στο Πλατύ, με την επιστροφή από την εκκλησία για την πρώτη θεία Λειτουργία του χρόνου, ο πατέρας πατάει ένα ρόδι στο κατώφλι του σπιτιού, για γούρι. Την ίδια μέρα, στον Κοντιά, όλη η οικογένεια θα πατήσει το «σιδερικό», ένα σιδερένιο αντικείμενο τοποθετημένο κάτω από το χαλάκι της εξώπορτας, για να είναι τη νέα χρονιά όλοι «σιδερένιοι» από υγεία.

Στα Καμίνια, ακόμα και σήμερα, την παραμονή των Χριστουγέννων διατηρούν το παμπάλαιο έθιμο της σφαγής του χοίρου που έχουν στη μάντρα του σπιτιού τους. Το μενού εκείνο το βράδυ είναι «αποσορτή», μαγειρευτό χοιρινό κρέας από την κοιλιά του ζώου κομμένο σαν λουρίδα.

Παραμονή του Αι-Γιαννιού, στην Παναγιά ένα δρώμενο ξεσήκωνε στο πόδι από τα μεσάνυχτα όλο το χωριό, τα «Πατατσούδικα». Με τη σιγαλιά της νύχτας ακούγονταν ξαφνικά μουσικές από λύρα, φωνές και σαματάς από χτυπήματα σιδερένιων αντικειμένων σαν να

(Συνέχεια στη σελίδα 6)

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Χριστούγεννα στη Λήμνο

(Συνέχεια από τη σελίδα 5)

πλάκωσαν στο χωριό οι καλικά-
ντζαροι.

Οι νοικοκυρές άνοιγαν τις πόρτες
και γέμιζαν τα καλάθια που κρα-

τούν οι «εισβολείς» με μαρμαρί-
τες, τις ντόπιες τηγανίτες, χοιρινά
μεζεδάκια, φρέσκα αβγά. Την επο-
μένη, τα καλούδια που συγκεντρώ-
νονταν στα καλάθια μοιράζονταν

σε όλο το χωριό και, μαζί με
άφθονο ούζο και ζωντανή ορχή-
στρα, στήνονταν γερό φαγοπότι
και τρικούβεργο γλέντι.

ΤΖΩΡΤΖΙΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Κάλαντα στην Ελλάδα

ΚΑΛΑΝΤΑ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

Χριστός γεννιέται, χαρά στον κό-
σμο,
χαρά στον κόσμο, στα παλικάρια.
Σαράντα μέρες, σαράντα νύχτες,
η Παναγιά μας κοιλοπονούσε.
Κοιλοπονούσε, παρακαλούσε,
τους αρχαγγέλους, τους ιε-
ράρχες.

-Σεις αρχάγγελοι και ιεράρχες,
στη Σμύρνη πηγαίνετε, μαμές
να φέρτε.

Αγία Μαρίνα, Αγία Κατερίνα,
στη Σμύρνη πάνε, μαμές να
φέρουν.

Όσο να πάνε κι όσο να
έρθουν, η Παναγιά μας ελυ-
τρώθη,
στην κούνια το βαλαν και το κου-
νούσαν, και το κουνούσαν, το τρα-
γουδούσαν.

Σαν ήλιος λάμπει, σα νιο φεγγάρι,
σα νιο φεγγάρι, το παλικάρι,
φέγγει σε τούτον το νοικοκύρη, με
τα καλά του, με τα παιδιά του, με
την καλή τη νοικοκυρά του

ΚΑΛΑΝΤΑ ΠΕΛΛΟΠΟΝΗΣΟΥ

Χριστούγεννα, πρωτούγεννα,
πρώτη γιορτή του χρόνου,
Για εβγάτε, διέτε, μάθετε που ο
Χριστός γεννάται
Γεννιέται κι ανασταίνεται στο μέλι
και στο γάλα,

Τα μέλι τρων οι άρχοντες, το γάλα
οι αφεντάδες

Και το μελισσοβότανο το λουζοντ'
οι κυράδες.

Κυρά ψηλή, κυρά λιγνή, κυρά κα-

δώστε μας και πέντ' έξι αυγά να
πάμε σ' άλλη πόρτα

ΚΑΛΑΝΤΑ ΚΡΗΤΗΣ

Καλήν εσπέραν άρχοντες κι αν εί-

ναι ορισμός σας
Χριστού τη θεία γέννηση
να πω σ' αρχοντικό σας
Χριστός γεννάται σήμερα
εν Βηθλεέμ τη πόλει
οι ουρανοί αγάλλονται
χαίρετ' η φύσις όλη.
Άψε βαγίτσα το κερί άψε
και το δικέρι
και κάτσε και ντουχού-
ντιζε ίντα θα μας εφέρει
απάκι για λουκάνικο

Νικηφόρου Λύτρα : «Τα κάλαντα»

μαροφρύδα
Κυρά μου όταν στολιζεσαι και πας
στην εκκλησιά σου
Βάνεις τον ήλιο πρόσωπο και το
φεγγάρι αγκάλη
Και τον καθάριο αυγερινό τον βά-
ζεις δακτυλίδι.
Εμείς εδώ δεν ήρθαμε να φάμε και
να πιούμε
παρά σας αγαπούσαμε κι ήρθαμε
να σας δούμε.

Εδώ που τραγουδήσαμε πέτρα να
μην ραγίσει
Και ο νοικοκύρης του σπιτιού χρό-
νους πολλούς να ζήσει.
Δώστε μας και τον κόκορα δώστε
μας και την κότα

για χοιρινό κομμάτι
γι' από τη μαύρη όρνιθα κανένα
αυγουλάκι,
κι αν τόκανε κι η γαλανή ας είναι
ζευγαράκι
Φέρε πανιέρι κάστανα, πανιέρι
λεπτοκάρυα
και φέρε και γλυκό κρασί να πιούν
τα παλληκάρια
κι αν είναι με το θέλημα, άσπρη
μου περιστέρα
ανοίξατε την πόρτα σας να πούμε
«καλησπέρα»

ΚΑΛΑΝΤΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Χριστούγεννα, Πρωτούγινα, τώρα
Χριστός γινιέτι

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Κάλαντα στην Ελλάδα

(Συνέχεια από τη σελίδα 6)

γινιέτι κι βαφτίζιτι στους ουρα-
νούς απάνου
όλοι οι αγγέλοι χαίρουντι κι όλοι
δοξολογιούντι
κι τα δαιμόνια σκάζουνι, και σκά-
ζουν και πλαντάζουν
τα σίδερα ταράζουν.
Σι τούτ' το σπίτι που 'ρθαμι, μι

μάρμαρου στρωμένου,
εδώ 'χουν κόρ' για παντρειά, κόρη
για αρρεβώνα.
Της τάζουν γιο του βασιλιά, της
τάζουν γιο του ρήγα.
Δε θέλει γιο του βασιλιά, δε θέλει
γιο του ρήγα
Μον θέλει τα' αρχοντόπουλο, που
πιρπατεί καβάλα.

Σι τούτ' το σπίτι που 'ρθαμι πέτρα
να μην ραγίσει
κι ου νοικοκύρης του σπιτιού χρό-
νους πολλούς να ζήσει.
Και εις έτη πολλά!

ΜΕΛΙΝΑ ΜΠΕΚΑ

Χριστουγεννιάτικη συνταγή : Μπάμπω από τη Θράκη

ΥΛΙΚΑ:

1/2 κιλό συκωτάκια μοσχαρίσια,
1/2 κιλό κιμά μοσχαρίσιο,
1/2κιλό κοψίδια χοιρινά με λίγο
παχάκι μέσα τους για να νοστιμί-
σει η μπάμπω,
3 πράσα ψιλοκομμένα,
1 φλ. του ελληνικού καφέ ρύζι κα-
ρολίνα,
1 κουτ. της σούπας μπούκοβο,
Αλάτι, μαυροπίπερο, μια τσιμπιά
ρίγανη,
2 μεγάλα έντερα μοσχαρίσια από
μικρό μοσχαράκι.

Χριστουγεννιάτικη μπάμπω

Αποβραδής ετοιμάζουμε τα έντερα,
τα πλένουμε πολύ καλά μέσα έξω
και τ' αφήνουμε μια ώρα (όχι πε-
ρισσότερο γιατί θα κόβονται στο
γέμισμα) σε νερό με ξύδι και λεμό-
νι (το λεμόνι τα ασπρίζει, το ξύδι

κόβει κάθε μυρωδιά που υπάρχει).
Μετά τα ξαναπλύνουμε καλά και
τα βάζουμε μισή ώρα στο γάλα,
κατόπιν τα στραγγίζουμε και τα
έχουμε έτοιμα για γέμισμα.

Σε μια κούπα ανακατεύουμε
όλα τα υλικά ψιλοκομμένα τα
ζυμώνουμε ελαφρά να ενω-
θούν οι γεύσεις και με ένα χω-
νί ή άλλο εργαλείο γεμίζουμε
τα έντερα αφού πρώτα το δέ-
σουμε στην βάση τους.
Τα τοποθετούμε στο ταψί μας
και μ' ένα ξυλάκι από σουβλάκι
τα τρυπάμε εδώ κι εκεί έτσι
ώστε να μην μας τρυπήσουν
στο ψήσιμο, προσθέτουμε ένα
ποτηράκι νερό και ψήνουμε σε
170 βαθμούς μέχρι να ροδο-
κοκκινίσει,

Μόλις ψηθεί στύβουμε 2 λεμόνια.
Έτοιμη για να την φάμε λοι-
πόν...καλή όρεξη και...

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

ΖΩΗ ΔΑΚΟΠΟΥΛΟΥ –

ΦΑΙΔΡΑ ΚΑΤΣΙΡΗ

Χριστουγεννιάτικα έθιμα από όλο τον κόσμο

Νότια Αφρική

Την ημέρα των Χριστουγέννων οι
κάτοικοι της Ν. Αφρικής απολαμ-
βάνουν μαζί με τις άλλες λιχουδιές
του γιορτινού τραπέζιού και τηγα-
νητές κάμπιες νυχτοπεταλούδας,
όχι όποιου και όποιου είδους,

όμως, αλλά το αυτοκρατορικό Em-
peror Moth!

Πορτογαλία

Ονομάζεται "Consoda" και είναι ο
τρόπος των Πορτογάλων να τιμούν
όσους έχουν φύγει από τη ζωή.
Συγκεκριμένα, το πρωί των Χρι-

στουγέννων στήνουν μια μικρή
γιορτή σε κάθε σπίτι και στο τρα-
πέζι βάζουν επιπλέον σερβίτσια
για τις ψυχές των νεκρών.

Γροιλανδία

(Συνέχεια στη σελίδα 8)

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Χριστουγεννιάτικα έθιμα από όλο τον κόσμο

(Συνέχεια από τη σελίδα 7)

Το ονομάζουν “Mattak” και είναι ένα παραδοσιακό χριστουγεννιάτικο πιάτο της Γροιλανδίας, το οποίο αποτελείται από ακατέργαστο δέρμα φάλαινας με λίγο λιπάκι πάνω του. Περί ορέξεως...

Αγγλία

Η Αγγλική κλασική διακόσμηση περιλαμβάνει φωτεινά Αλεξανδριανά γύρω από το τζάκι, καθώς και κλαδιά «γκι» που κρέμονται από την οροφή που σύμφωνα με τη παράδοση όποιος στέκεται κάτω από αυτό πρέπει να ανταλλάσσει φιλιά με αγαπημένα πρόσωπα. Για τους Άγγλους δεν νοείται εορταστικό χριστουγεννιάτικο τραπέζι χωρίς γαλοπούλα, κρεατόπιτα και χριστουγεννιάτικη πουτίγκα για καλή τύχη.

Γαλλία

Τα Χριστούγεννα στη Γαλλία αποτελούν την εορταστική κορύφωση του έτους. Σε αντίθεση με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες η εποχή των Χριστουγέννων είναι λιγότερο σημαντική.

Η παραμονή των Χριστουγέννων εδώ είναι μια συνηθισμένη εργά-

σιμη μέρα. Το βράδυ όμως η οικογένεια συγκεντρώνεται για ένα ολοκληρωμένο χριστουγεννιάτικο δείπνο.

Ο Père Noël, ο κατά τους Γάλλους Άγιος Βασίλης, δίνει τα δώρα του το βράδυ μεταξύ 24 προς 25 Δεκεμβρίου.

Μεγάλη σημασία στους εορτα-

Χριστούγεννα στο Παρίσι

σμούς των Χριστουγέννων έχουν οι γαστρονομικές απολαύσεις. Το παραδοσιακό εορταστικό τραπέζι, το «Reveillon» (ρεβεγιόν) αποτελείται από μια πλούσια γκάμα διαφορετικών πιάτων. Και αυτό το έθιμο έχει περάσει σήμερα στα προγράμματα όλων των ξενοδοχειακών μονάδων της Ευρώπης και όχι μόνο αλλά και επί πλέον και την Πρωτοχρονιά.

Οι Γάλλοι τα αλεξανδριανά τα γνωστά κόκκινα λουλούδια τα αποκαλούν Etoiles de Noël (Αστέρια των Χριστουγέννων) και τα χρησιμοποιούν για διακόσμηση εσωτερικών χώρων καθώς και ως δώρο σε όλη τη διάρκεια του έτους.

Τσεχία

Στην Τσεχία η 4η Δεκεμβρίου, ημέρα της εορτής της Αγίας Βαρβάρας είναι αφιερωμένη στη μάρτυρα της περιόδου των πρώτων διωγμών των Χριστιανών. Από άκρη σε άκρη της χώρας κόβονται κλαδιά κερασιάς και διατηρούνται στο νερό. Εάν έχουν ανθίσει μέχρι τα Χριστούγεννα φέρνουν καλή τύχη και πιθανόν ευνοϊκές προοπτικές για γάμο μέσα στην επόμενη χρονιά.

Τα κλαδιά της κερασιάς μαζί με μικρά φυτά αλεξανδριανών και άλλα γιορτινά στολίδια τοποθετούνται μέσα σε ψάθινα καλάθια, συνθέτοντας δημιουργίες παραδοσιακού και μοντέρνου στυλ που κοσμούν το γιορτινό τραπέζι.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΛΤΕΖΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΝΔΥΛΗΣ

Χριστούγεννα στο Παρίσι (Γαλλία)

Τα Χριστούγεννα στο Παρίσι, μοιάζουν με παραμύθι...

Αμέτρητα λαμπιόνια, πολύχρωμοι φιόγκοι, φανταχτερά στολίδια, σε συνδυασμό πάντα με τη Γαλλική φινέτσα, συνθέτουν το ιδανικό Χριστουγεννιάτικο σκηνικό, που δεν αφήνει ασυγκίνητο κανένα επισκέπτη...

Μπροστά στην περίφημη εκκλησία

της Παναγίας των Παρισίων, την περίοδο των Χριστουγέννων, στήνεται ένα τεράστιο έλατο, εντυπωσιακά στολισμένο και φωταγωγημένο. Στους δρόμους του Παρισιού γίνονται πολλά Χριστουγεννιάτικα παζάρια, όπου οι πάγκοι έχουν την τιμητική τους κι εκεί θα βρείτε ότι μπορείτε να φανταστείτε! Τα παζάρια αυτά ξεπερνούν σε όλη την

πόλη, σε ζεστές ξύλινες καλύβες, με vinchaud (ζεστό κρασί), μαγευτικά διακοσμητικά και δώρα, καθώς και ποικίλες γαστρονομικές απολαύσεις. Συχνά συνοδεύονται από άλλες εκδηλώσεις, όπως διάφορα θεάματα στο δρόμο, πυροτεχνήματα και χριστουγεννιάτικη

(Συνέχεια στη σελίδα 9)

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Χριστούγεννα στο Παρίσι (Γαλλία)

(Συνέχεια από τη σελίδα 8)

μουσική

Αξιοσημείωτα Χριστουγεννιάτικα παζάρια, θα συναντήσετε στην πλατεία Palais Royal και στην Εκκλησία του Σεν Ζερμέν.

Οι φάντες έχουν την τιμητική τους στο Παρίσι. Την πιο εντυπωσιακή θα τη βρείτε στην Παναγία των Παρισίων, όπου στήνεται γύρω στα τέλη Νοεμβρίου. Είτε είναι μέρα, είτε νύχτα, η καλύτερη εικόνα του Πύργου του Άιφελ, είναι από τους Κήπους του Τροκαντερό, ακριβώς απέναντί του.

Τα Ηλύσια Πεδία είναι η γνωστότερη Λεωφόρος του Παρισιού (Avenue Des Champs – Elysees). Πριν

τα Χριστούγεννα, τα δέντρα που είναι φυτεμένα κατά μήκος όλης της Λεωφόρου δεξιά κι αριστερά, στολίζονται με χιλιάδες εντυπωσιακά λαμπάκια, δημιουργώντας μια πανδαισία φωτός !!

Στη κορυφή των Ηλύσιων, δεσπόζει η Αψίδα του Θριάμβου, η οποία τα Χριστούγεννα βάζει τα γιορτινά της και είναι πανέμορφη.

Η Μονμάρτη, η καλλιτεχνική γωνιά της πόλης, έχει βάλει τα γιορτινά της και σφύζει από ζωή, με όλων των

Η λεωφόρος των Ηλυσίων Πεδίων στο χριστουγεννιάτικο Παρίσι

ειδών τα μπαράκια, ζωντανές μουσικές σκηνές, περιπλανώμενους ζωγράφους και γραφικά σοκάκια με μπιστρό.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΝΔΥΛΗΣ

Χριστούγεννα στο Λονδίνο (Ηνωμένο Βασίλειο)

Οι Βρετανοί λατρεύουν τα Χριστούγεννα. Από τα κάλανα στους δρόμους ως τις Χριστουγεννιάτικες κάρτες που ανταλλάσσουν όλοι, από τα φωτεινά στολίδια και τα Χριστουγεννιάτικα δέντρα ως τις χάρτινες κορώνες που φορούν στο χριστουγεννιάτικο τραπέζι κι από τις στολισμένες βιτρίνες ως τις τηλεοπτικές διαφημίσεις των μεγάλων καταστημάτων, τα Χριστούγεννα είναι μια μοναδική εποχή του χρόνου για τους Βρετανούς.

Το χριστουγεννιάτικο Λονδίνο

Η γιορτή έχει χάσει σε μεγάλο βαθμό την θρησκευτική της σημασία κι έχει μεταβληθεί σε μια κατά κάποιο τρόπο εθνική γιορτή στην οποία συμμετέχουν σχεδόν όλοι ανεξαρτήτως θρησκευματος. Πρόκειται για μια

γιορτή που πάνω απ' όλους λατρεύουν τα παιδιά που μαγεύονται από τους ήχους, τα χρώματα και τα δώρα, και οι έμποροι που ελπίζουν σε αυξημένες πωλήσεις. Οι εμπορικοί δρόμοι και τα κεντρικά σημεία του

Λονδίνου συναγωνίζονται για την καλύτερη διακόσμηση και την μεγαλύτερη προσέλκυση καταναλωτών.

ΤΖΩΡΤΖΙΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Χριστούγεννα στη Μαδρίτη (Ισπανία)

Στην Ισπανία οι μέρες των Χριστουγέννων φαίνεται να κυλούν σε ρυθμούς ανάλογους με αυτούς των περισσότερων χωρών του κόσμου. Οι

οικογένειες συγκεντρώνονται για να διασκεδάσουν, να γιορτάσουν και να μοιραστούν συναισθήματα. Θα λέγαμε ότι υπάρχει ένα κοινό εθιμοτυπικό

στους διάφορους πολιτισμούς: φαγητό, ποτό, τραγούδι, χορός, ανταλλαγή δώρων, και άλλες πράξεις γενναίο-

(Συνέχεια στη σελίδα 10)

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Χριστούγεννα στη Μαδρίτη (Ισπανία)

(Συνέχεια από τη σελίδα 9)

δωρίας. Όμως τα Χριστούγεννα στην Ισπανία, μας θυμίζουν κάποιες από τις υπέροχες παραδόσεις και έθιμα που τηρούνται εδώ, φωτίζοντας ιδιαίτερες πτυχές του χαρακτήρα των κατοίκων της.

Χριστούγεννα στη Μαδρίτη

Ένα χριστουγεννιάτικο σύμβολο που εξακολουθεί να έχει μεγάλη σημασία

στην Ισπανία είναι η σκηνή της Θείας Γέννησης. Αυτή η σκηνή αναπαρίσταται σε εμπορικά κέντρα, σε αεροδρόμια, σε πλατείες χωριών και πόλεων σε όλη τη χώρα, και συχνά απαντάται στις πόρτες και εισόδους πολλών ισπανικών νοικοκυριών, καθώς και σε βιτρίνες. Στις πλατείες αρκετών μικρών πόλεων, τις νύχτες λίγο πριν από τα Χριστούγεννα, διοργανώνονται σύντομες θεατρικές παραστάσεις που περιστρέφονται γύρω από τη Θεία Γέννηση, με ηθοποιούς που παίζουν τους ρόλους της Παναγίας, του Ιωσήφ και των τριών Μάγων. Συχνά βλέπουμε να "συμμετέχουν" σε αυτές ζώα που έχουν συνδεθεί με τη γέννηση του Χριστού, όπως αρνιά, πρόβατα, και γαϊδούρια.

Επίσης, τις μέρες που προηγούνται των Χριστουγέννων, είναι πιθανό να ακούσει κανείς παιδιά να τραγουδούν στους δρόμους, ιδίως σε χωριά και μικρές πόλεις της αγροτικής Ισπανίας, τηρώντας την πολύ παλιά παράδοση που ονομάζεται aguinaldo. Ακόμα κι αν δεν είναι τόσο δημοφιλής τον τελευταίο καιρό, στην διάρκεια των προηγούμενων ετών θα μπορούσε κανείς να ακούσει τα παιδιά να τραγουδούν χριστουγεννιάτικα κάλαντα στις γειτονιές τους, έξω από τα σπίτια, σε γείτονες και συγγενείς τους. Σε αντάλλαγμα οι γείτονες συνήθως δίνουν στα παιδιά από ένα γλυκό ή μερικά κέρματα.

ΜΕΛΙΝΑ ΜΠΕΚΑ

Χριστούγεννα στα Τίρανα (Αλβανία)

Χριστούγεννα στα Τίρανα

Τα Χριστούγεννα στα Τίρανα είναι πολύ απλά. Σ' αντίθεση με την Ελλάδα που στολίζεται το δέντρο σχεδόν από τον Νοέμ-

βριο, στα Τίρανα το χριστουγεννιάτικο δέντρο στολίζεται την πρώτη μέρα των Χριστουγέννων, δηλαδή στις 25 Δεκεμβρίου. Εκείνη τη μέρα (ή μάλλον τη νύχτα) όλα τα σπίτια φαίνονται με το δέντρο στολισμένο μέσα τους ενώ απ' έξω είναι στολισμένα με λαμπάκια, χιονονιφάδες και άλλα. Τα Χριστούγεννα στα Τίρανα και γενικά στην Αλβανία είναι όμορφα γιατί τυχαίνει να χιονίζει σχεδόν κάθε Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά. Και, κάτι τελευταίο : τα Χριστούγεννα

τρώμε (σχεδόν) κάθε μέρα κοτόπουλο – ρύζι – σουπιά δηλαδή, μέχρι να έρθει η Πρωτοχρονιά. Παλιότερα π.χ. στα χρόνια της γιαγιάς μου τα Χριστούγεννα και η Πρωτοχρονιά δε γιορτάζονταν με κάποιον ιδιαίτερο τρόπο, επειδή οι άνθρωποι τότε είχαν λιγότερα χρήματα, γι' αυτό και τα παιδιά δεν έπαιρναν τα δώρα που ήθελαν. Στον στολισμό του χριστουγεννιάτικου δέντρου μετείχαν εκτός από τη μαμά και όλα τα παιδιά της οικογένειας μαζί, όπως και στο πρωτοχρονιάτικο τραπέ-

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Χριστουγεννιάτικα έθιμα της Αυστραλίας

Η Αυστραλία ζει τα πιο “ιδιόμορφα” Χριστούγεννα, αφού πέφτουν καλοκαίρι. Την παραμονή των Χριστουγέννων και ανήμερα, οι (χριστιανοί) κάτοικοι παρακολουθούν την λειτουργία στις εκκλησίες.

Το γιορτινό πρωινό για πολλούς Αυστραλούς περιλαμβάνει ζαμπόν και τηγανιτά αυγά, ενώ δεν είναι λίγοι αυτοί, που, μετά τον εκκλησιασμό σπεύδουν για ένα γιορταστικό πικ νικ και σέρφινγκ στην παραλία!

Λόγω της εποχής, στη χριστουγεννιάτικη διακόσμηση κυριαρχούν τα λουλούδια, όπως τα κίτρινα χριστουγεννιάτικα κρίνα και ένας θάμνος, με κόκκινα και πράσινα φύλλα.

Το εορταστικό δείπνο περιλαμβάνει την παραδοσιακή γεμιστή γαλοπούλα, ενώ για επιδόρπιο σερβίρεται μια πουτίγκα φλαμπέ, μέσα στην οποία υπάρχει ένα νόμισμα για καλή τύχη. Οι κάλτσες με τα δώρα, κρέμονται σε κάθε καμινάδα, με την ελπίδα ότι θα περάσει και από κει ο Σάντα Νικόλαος τα Χριστούγεννα και όχι την πρωτοχρονιά!

Σύμφωνα με την παράδοση, υπήρχε κάποτε ένας ευγενικός και καλόκαρδος κύριος, που η γυναίκα του είχε πεθάνει από βαριά αρρώστια και τον είχε αφήσει απογοητευμένο, με τρεις κόρες να μεγαλώσει. Αφού έχασε όλα του τα χρήματα σε ανώφελες και κακές επενδύσεις, η οικογένειά του χρειάστηκε να μετακομίσει σε μια χωριάτικη καλύβα, ενώ οι τρεις του κόρες έκαναν μόνες τους το μαγείρεμα, το ράψιμο και το καθάρισμα του σπιτιού. Όταν ήρθε ο καιρός να παντρευτούν οι κόρες, ο πατέρας έπεσε σε μεγαλύτερη κατάθλιψη, αφού δεν θα έβρισκαν να παντρευτούν χωρίς προίκα. Μία νύχτα, μετά που οι κό-

ρες είχαν πλύνει και απλώσει τα ρούχα τους και τις κάλτσες τους στο τζάκι για να στεγνώσουν, έπεσαν για ύπνο. Ο Σάντα Νικόλαος γνώριζε την απόγνωση και την ατυχία του πατέρα και σταμάτησε στο σπίτι του. Κοίταξε μέσα από το παράθυρο και είδε, ότι η οικογένεια είχε πέσει για ύπνο και παρατήρησε τις κάλτσες των κοριτσιών που κρέμονταν στο τζάκι. Τότε του ήρθε η έμπνευση και αφού πήρε από το πουγκί του τρία μικρότερα πουγκιά με χρυσό, πήγε και τα πέταξε με προσοχή από την καμινάδα έτσι ώστε να πέσουν μέσα στις κάλτσες.

Το επόμενο πρωί που ξύπνησαν οι κόρες, βρήκαν για μεγάλη τους έκπληξη τις κάλτσες τους να περιέχουν χρυσάφι. Έτσι, ο ευγενής πατέρας τους θα τις έβλεπε να ζουν ευτυχισμένες και μια καλή ζωή με αυτό το χρυσό, και έζησε πολλά χαρούμενα χρόνια και ο ίδιος.

ΤΟ ΤΥΧΕΡΟ ΣΚΑΘΑΡΙ

Μια από τις αγαπημένες Χριστουγεννιάτικες ασχολίες των μικρών Αυστραλών, είναι ο εντοπισμός του Χριστουγεννιάτικου σκαθαριού, κάτι σαν τη γνωστή σε όλους χρυσόμυγα. Το έντομο έχει ονομαστεί έτσι γιατί εμφανίζεται στην Αυστραλία κατά τη διάρκεια των γιορτών.

Οι “κυνηγοί” του μπορούν να το εντοπίσουν πάνω στα φύλλα των δέντρων, από τα οποία κρέμεται ως ένα ιδιαίτερο Χριστουγεννιάτικο στολίδι. Όποιος μπόμπιρας εντοπίσει το Χριστουγεννιάτικο σκαθάρι θεωρείται ο ευνοούμενος της τύχης για το νέο

έτος!

Ένα ιδιαίτερα γνωστό Χριστουγεννιάτικο έθιμο της Αυστραλίας είναι τα “Κάλαντα στο φως των κεριών”. Τα

Χριστούγεννα στην Αυστραλία

πάρκα γεμίζουν με κόσμο, που κρατά αναμμένα “καντήλια”, που είναι κατασκευασμένα ειδικά για το σκοπό αυτό. Σε κάθε πάρκο βρίσκεται μια χορωδία ντυμένη στα λευκά, η οποία, μαζί με τον κόσμο, τραγουδά Χριστουγεννιάτικα τραγούδια.

Η “υπαίθρια γιορτή” κλείνει τα μεσάνυχτα, με τους συγκεντρωμένους να τραγουδούν ένα παλιό σκοτσέζικο Χριστουγεννιάτικο τραγούδι, το “Auld Lung Syne”.

Οι ρίζες της γιορτής βρίσκονται στο 1937, όταν ο ραδιοφωνικός παραγωγός, Νόρμαν Μπανκς, είδε μια γυναίκα να τραγουδά μόνη της τα κάλαντα, κρατώντας ένα αναμμένο κερί. Αποφασισμένος να απαλύνει τη μοναξιά αυτές τις Άγιες ημέρες, κάλεσε όποιον ήθελε να πουν μαζί τα κάλαντα.

Με το πέρασμα του χρόνου, η πρακτική αυτή καθιερώθηκε και έγινε ένα από τα πιο δημοφιλή έθιμα της Αυστραλίας.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΑΝΑΤΑ

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Χριστουγεννιάτικα έθιμα της Ολλανδίας

Η περίοδος των Χριστουγέννων στην Ολλανδία ξεκινάει με μια παράδοση η οποία αρχικά δεν είχε καμία σχέση με τα Χριστούγεννα. Σύμφωνα με το θρύλο, ο Άγιος Νικόλαος, καταφθάνει στην Ολλανδία το Νοέμβριο, τρεις εβδομάδες πριν τα γενέθλιά του. Το πλοίο του είναι φορτωμένο με δώρα, το υποδέχεται στο λιμένα η Βασίλισσα της Ολλανδίας συνοδευόμενη από πλήθος κόσμου. Τις ημέρες που

ακολουθούν γυρίζει όλη τη Χώρα μαζί με τον βοηθό του Τα παιδιά στην Ολλανδία παίρνουν τα δώρα τους στις 5 Δεκεμβρίου. Τα Χριστουγεννιάτικα δένδρα στολίζονται παντού αφού έχει φύγει από τη χώρα. Στην ανατολική Ολλανδία συνηθίζεται να κάνουν μια τελετή όπου παίζονται ειδικά, χειροποίητα πνευστά και μάλιστα λέγεται πως οι ρίζες αυτού του εθίμου βρίσκονται πίσω στο

2500 π.Χ. Ο ήχος των πνευστών, έχει τέτοια ένταση, που τις κρύες χειμωνιάτικες νύχτες, μπορούν να ακουστούν χιλιόμετρα μακριά. Οι άνθρωποι πίστευαν πως ο δυνατός ήχος έδιωχνε μακριά τα κακά πνεύματα και συγχρόνως ανακοίνωναν τον ερχομό του θείου βρέφους.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΥ

Χριστούγεννα στη Βιέννη (Αυστρία)

Η Βιέννη από τα μέσα του Νοεμβρίου μοιάζει με παραμυθένιο τόπο αφού

είναι στολισμένη με πολλά φωτάκια, έχουν ανοίξει πολλές υπαίθριες χριστουγεννιάτικες αγορές και παράλληλα γίνονται πολλές συναυλίες. Χιλιάδες στολισμένα δέντρα υπάρχουν σε κάθε σπίτι και σε κάθε γωνιά, μυρωδιές από το ζεστό παραδοσιακό κρασί και τα κάστανα στα κάρβουνα βγαίνουν από τα σπίτια. Το πιο γνωστό μαγαζί της

πόλης το οποίο έχει εκθαμβωτικά στολίδια και άλλα χειροποίητα χριστουγεννιάτικα πράγματα ονομάζεται Rathausplatz. Επίσης η χριστουγεννιάτικη μουσική στους δρόμους είναι κατάλληλη με το κλίμα και κάνει τους ανθρώπους να μην θέλουν να τελειώσει αυτό το 'παραμύθι'.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΠΑΠΟΥΛΙΑ

Χριστούγεννα στη Νέα Υόρκη (Η.Π.Α.)

ΤΙ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΤΙ ΝΑ ΜΗΝ ΚΑΝΕΤΕ

Πηγαίνετε στο Rockefeller Center Plaza, γνωστό και ως η... χριστουγεννιάτικη πρωτεύουσα της Νέας Υόρκης και θαυμάστε το μεγάλο δέντρο που στολίζεται εδώ από το 1931 και έχει 30.000 φώτα. Αξίζει να αναμειχθείτε στα πλήθη ιδιαίτερα όταν έχει σκοτεινιάσει και τα φώτα κάνουν την ατμόσφαιρα μαγευτική. Τα φώτα σβήνουν στις 11:30 μ.μ. κατά τη διάρκεια των Χριστουγέννων και στις 9 το βράδυ, την παραμονή της Πρωτοχρονιάς.

Μην κάνετε πατινάζ στο διάσημο παγοδρόμιο του Rockefeller Center. Είναι μικρό, ακριβό (\$ 21 + \$ 9 η ενοικίαση) και μπορεί να χρειαστεί να περιμένετε μέχρι και δύο ώρες στην ουρά. Καλύτερα να το επιχειρήσετε στις αρχές Ιανουαρίου (αν είστε ακόμη εκεί), όταν δεν υπάρχει αναμονή και μεσοβδόμαδα, που η τιμή είναι 3,50 δολάρια φθηνότερη. Διαφορετικά πηγαίνετε στο Central Park που έχει μεγαλύτερο και λίγο πιο οικονομικό (\$ 10.75 τις καθημερινές, 16 τα Σαββατοκύριακα + \$ 6.75 για

Το χριστουγεννιάτικο δέντρο στο Rockefeller Center Plaza στη Νέα Υόρκη

ενοικίαση) παγοδρόμιο.

Πηγαίνετε στο FAO Schwartz και παίξτε μια μελωδία στο γιγαντιαίο επιδαπέδιο πιάνο του πιο διάσημου και παλιού καταστήματος παιχνιδιών της πόλης.

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Χριστούγεννα στη Νέα Υόρκη (Η.Π.Α.)

(Συνέχεια από τη σελίδα 12)

Μην πάτε στο κατάστημα τα Σαββατοκύριακα, όταν οι ουρές φτάνουν μέχρι το διπλανό οικοδομικό τετράγωνο. Πηγαίνετε όταν ανοίγει, κατά

προτίμηση τις καθημερινές (9 π.μ. Κυριακή έως Πέμπτη, 8 π.μ. Παρασκευή ή Σάββατο) για να αποφύγετε τον πολύ κόσμο. Σε αντίθετη περίπτωση, καλύτερα να επισκεφτείτε

κάποιο από τα δεκάδες άλλα παιχνιδοκαταστήματα της Νέας Υόρκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΑΚΩΝΑΣ

Χριστούγεννα στον Καναδά

Στον Καναδά τα Χριστούγεννα υπάρχουν κάποια έθιμα διαφορετικά από αυτά που ξέρουμε φυσικά στολίζον δέντρο αλλά και για εκείνους σε αντίθεση με εμάς είναι κάτι συνηθισμένο να χιονίζει. Την ημέρα τον Χριστουγέννων οι ενήλικοι πίνουν το διάσημο ποτό το eggnog. Όπως κι εμείς έχουμε τον Άγιο Βασίλη στη λατινική μετάφραση λέγεται Santa Claus.

Στον Καναδά, τα Χριστούγεννα ανήκουν δικαιωματικά στα παιδιά. Το καναδέζικο ταχυδρομείο λοιπόν, έχει

δημιουργήσει ειδικό ταχυδρομικό κώδικα για να μπορούν τα παιδιά να στέλνουν τα γράμματά τους στον Άι Βασίλη αλλά και οι εργαζόμενοι, απαντούν στα γράμματά τους. Μέσα σε 27 χρόνια, έχουν απαντηθεί 15 εκατομμύρια γράμματα.

Το εορταστικό τραπέζι αποτελείται από ψητή γεμιστή γαλοπούλα, πατάτες, ποικιλία λαχανικών με σάλτσα κράνμπερι και για επιδόρπιο έχουν τη χριστουγεννιάτικη πουτίγκα. Αν κάποιος περάσει κάτω από το ονομαζόμενο "Γκί" πρέπει να φιλήσει

τον άλλον άνθρωπο που βρίσκεται πιο κοντά του.

Οι περισσότεροι Καναδοί κρεμούν κάλτσες στα τζάκια τους και βάζουν τα "δώρα" Του Αί Βασίλη.

ΕΥΑ ΦΡΑΓΚΟΥ

Χριστούγεννα στην Ιταλία

Στην Ιταλία η περίοδος των Χριστουγέννων έχει τη μεγαλύτερη διάρκεια από όλες τις άλλες των χριστιανικών χωρών. Αρχίζει από τις 8 Δεκεμβρίου και ολοκληρώνεται στις 6 Ιανουαρίου, ημέρα των Θεοφανίων. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου τα σπίτια διακοσμούνται με Αλεξανδριανά, χριστουγεννιάτικα δένδρα, την παραδοσιακή Φάτνη και άλλα πολύχρωμα διακοσμητικά στολίδια.

Κάποιοι συνηθίζουν να νηστεύουν στις 23 και 24 Δεκεμβρίου και κατόπιν εορτάζουν με ένα παραδοσιακό γεύμα αμέσως μετά τη λειτουργία. Το γιορτινό τραπέζι των Ιταλών περιλαμβάνει τορτελίνια, κόκκορα μαγει-

Χριστουγεννιάτικο δέντρο μπροστά στο Κολοσσαίο της Ρώμης

ρευτό ή ψητό και πολλά λαχταριστά γλυκά. Σε κάποιες περιοχές, προτιμάνε τα θαλασσινά, π.χ. στη Νάπολη, όπου τρώνε τηγανητό μπακαλιάρo, παστά θαλασσινά, σαλάτες και πολ-

λά χορταρικά. Στις 25 Δεκεμβρίου μετά το παραδοσιακό μεσημεριανό γεύμα, τα παιδιά συνηθίζουν να απαγγέλλουν ποιήματα στην οικογένεια και στους συγγενείς τους και ανταμείβονται με μικρά χρηματικά δώρα.

Μια άλλη σημαντική ημερομηνία των εορτών είναι η 6η Ιανουαρίου κατά την οποία καταφθάνει τη νύχτα (μεταξύ 5-6 Ιανουαρίου) η διάσημη Befana, η παλιά καλή και φτωχή μάγισσα, έρχεται και τρώει καρύδια και μπισκότα που της άφησαν τα παιδιά και πριν πετάξει μακριά, τους αφήνει δώρα μέσα στις κάλτσες των

(Συνέχεια στη σελίδα 14)

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Χριστούγεννα στην Ιταλία

(Συνέχεια από τη σελίδα 13)

δώρων, κάρβουνα για τα άτακτα παιδιά και γλυκά για τα φρόνιμα. Εκτός από το χριστουγεννιάτικο δέντρο, σημαντικό σύμβολο των Ιταλών στον εορτασμό των Χριστουγέννων αποτελεί και η Φάτνη της Γεννήσεως που υπενθυμίζει τον Φραγκίσκο της

Ασίζης, που ήταν ο πρώτος που δημιούργησε αναπαράσταση της ιστορίας των Χριστουγέννων με αγαλμάτιδια. Όλοι οι χαρακτήρες εκτός από το Θείο Βρέφος τοποθετούνται στη φάτνη από τις 8 Δεκεμβρίου, ενώ το νεογέννητο τοποθετείται αμέσως

μετά τα μεσάνυχτα της 24ης Δεκεμβρίου.

**ΖΩΗ ΔΑΚΟΠΟΥΛΟΥ –
ΕΥΘΥΜΙΑ ΠΑΠΟΥΛΙΑ –
ΕΒΕΛΙΝΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ**

Ο μύθος του Αη Βασίλη και ο Santa Claus

Παραδόξως, στον πλανήτη μας στη διανομή των δώρων στα παιδιά, ε-

τα παιδιά είναι ο Άγιος Νικόλαος ή Santa Claus, που εμείς στην Ελλάδα

μπλέκονται δύο Άγιοι, δύο διαφορετικά πρόσωπα, που και οι δύο ήταν επίσκοποι και έχουν χριστιανική καταγωγή.

Για τις χώρες της Δύσης αυτός που φέρνει τα δώρα στους φτωχούς και

γιορτάζουμε στις 6 Δεκεμβρίου και τον θεωρούμε προστάτη των Ναυτικών. Στην Ιστορία του Αγίου Νικολάου ως προστάτη των φτωχών και των παιδιών, οι λαοί του βορρά Ολλανδοί, Φιλανδοί κ.λ.π. ανάμι-

ξαν και στοιχεία από αρχαιότερους μύθους, όπως τα ξωτικά, το άστρο του βορρά και το έλκηθρο. Έτσι, με τον καιρό έφθασε και στη χώρα μας, ο μύθος του Αγίου Βασίλη, ενός ευτραφούς τύπου με στρογγυλά

γυαλιά, λευκά γένια, κόκκινη στολή και μαγικές ικανότητες που κατοικεί στον Βόρειο Πόλο και περιστοιχίζεται από νεράιδες του χιονιού και ξωτικά. Ο Αϊ Βασίλης με τα δώρα δεν περιορίστηκε μόνο μέσα στα στενά όρια της Χριστιανοσύνης, αλλά τα ξεπέρασε και κατέκτησε τις καρδιές όλων των ανθρώπων σε παγκόσμια κλίμακα.

Το έθιμο με τα δώρα του Αγίου Βασίλη είναι το πιο αγαπητό από όλα την Πρωτοχρονιά ειδικά για τα παιδιά που ανυπόμονα περιμένουν τα δώρα του.

ΜΑΡΙΛΙΑ ΓΑΝΤΖΙΔΗ

Τι γιορτάζουμε την Πρωτοχρονιά - Έθιμα

Με τη λέξη Πρωτοχρονιά ή αρχιχρονιά ή πρώτη του έτους, χαρακτηρίζεται η πρώτη ημέρα του οποιουδήποτε ακολουθούμενου ημερολογιακού έτους. Στις περισσότερες χώρες η ημέρα της Πρωτοχρονιάς έχει καθιερωθεί ως επίσημη αργία (εργασίας) και γιορτάζεται μαζικά. Κατά το Γρηγοριανό ημερολόγιο που ακολουθεί ο Δυτικός κόσμος στη σύγχρονη εποχή, πρωτοχρονιά είναι η 1η Ιανουαρίου. Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο με όλες τις

χώρες. Υπάρχουν διαφορετικά έθιμα σε όλο τον κόσμο.

ΕΘΙΜΑ

Εκτός από τα πολλά γνωστά έθιμα της Πρωτοχρονιάς, κάθε περιοχή της Ελλάδας έχει τις δικές της παραδόσεις που περνούν από γενιά σε γενιά και διατηρούνται ζωντανές έως και σήμερα.

Βασιλόπιτα

Έθιμο απόλυτα συνδεδεμένο με την Πρωτοχρονιά, η Βασιλόπιτα, συγκεντρώνει γύρω της, οικογένειες, παρέες, συνάδελφους ακόμη και αγνώστους που ανταλλάσσουν

(Συνέχεια στη σελίδα 15)

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Τι γιορτάζουμε την Πρωτοχρονιά - Έθιμα

(Συνέχεια από τη σελίδα 14)

ευχές και... «κυνηγούν» την τύχη του φλουριού.

Διασκέδαση

Όλη την περίοδο των γιορτών ο κόσμος βγαίνει περισσότερο τα βράδια κι η κίνηση στα μπαρ και τα κλαμπ είναι αυξημένη. Ειδικά το βράδυ της παραμονής της Πρωτοχρονιάς γίνεται

το αδιαχώρητο μετά τα μεσάνυχτα κι η κίνηση στους δρόμους είναι τέτοια που τα αυτοκίνητα προχωρούν σημειωτόν. Η διασκέδαση συνεχίζεται μέχρι την ανατολή του ήλιου.

Πυροτεχνήματα

Τα τελευταία χρόνια έχουν καθιερωθεί τα πυροτεχνήματα στις κεντρικές πλατείες των πόλεων. Είναι με ευθύ-

νη και διοργάνωση των δημοτικών αρχών που επίσης φροντίζουν για τον εορταστικό στολισμό των πόλεων, αλλά και τη διοργάνωση μουσικών εκδηλώσεων για την παραμονή της Πρωτοχρονιάς.

ΙΣΑΒΕΛΛΑ ΚΑΛΑΒΡΟΥ –

ΛΗΔΑ ΔΟΥΓΛΗ

Ένα πρωτοχρονιάτικο έθιμο

Στην **Πελοπόννησο**, έχουν το **σπάσιμο του ροδιού**. Το πρωί της Πρωτοχρονιάς ο νοικοκύρης του σπιτιού πηγαίνει στην εκκλησία κρατώντας το ρόδι του για να το “λειτουργήσει”. Μετά πηγαίνοντας στο σπίτι του, χτυπάει την πόρτα της εισόδου και ανοίγοντας του σπάει με δύναμη το ρόδι για να σκορπιστούν οι ρώγες

του παντού στο σπίτι. Παράλληλα με το σπάσιμο του ροδιού, δίνουν και την ευχή: “με υγεία, ευτυχία και χαρά το νέο έτος και όσες ρώγες έχει το ρόδι, τόσες λίρες να έχει η τσέπη μας όλη την χρονιά”.

ΠΕΝΥ ΖΑΧΑΡΑΚΗ –

ΔΑΝΑΗ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Η ιστορία του Santa Claus

Για τις χώρες της δύσης αυτός που φέρνει τα δώρα στους φτωχούς και τα παιδιά είναι ο Άγιος Νικόλαος από τη μύρα της Μικράς Ασίας που εμείς τον γιορτάζουμε στις 6 Δεκεμβρίου και τον θεωρούμε προστάτη των ναυτικών. Ο Άγιος Νικόλαος, ορφανός από μικρός και κληρονόμος μιας εύπορης οικογένειας, στράφηκε από νωρίς στη θρησκεία, ενώ διέθεσε όλα

τα χρήματα του για την ανακούφιση των φτωχών. Η φήμη για τα θαύματα που λέγεται ότι έκανε και η γενναιοδωρία του, εξαπλώθηκαν σύντομα και γρήγορα οι ιστορίες που αφορούν στον Άγιο μεταφέρονται από λαό σε λαό, σε όλη σχεδόν την Ευρώπη, όπου αρχίζει να εμφανίζεται ανήμερα της εορτής του, στις 6 Δεκεμβρίου, το έθιμο της προσφοράς των

δώρων στα παιδιά. Κάπου εκεί αρχίζει να μπερδεύεται η ιστορία με το όνομα του Άγιου αλλά και τη γιορτή των Χριστουγέννων που είναι κοντά στη δική του κι έτσι εμφανίζεται ο Sinter Klaas και τελικά ως Santa Claus.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΥ

Τα Θεοφάνεια

Τα Θεοφάνεια (ή Θεοφάνια) είναι μεγάλη ετήσια χριστιανική εορτή της ανάμνησης της Βάπτισης του Ιησού Χριστού στον Ιορδάνη ποταμό από τον Άγιο Ιωάννη τον Βαπτιστή. Εορτάζεται στις 6 Ιανουαρίου και είναι η τρίτη και τελευταία εορτή του Δωδε-

καήμερου εορτών των Χριστουγέννων. Το όνομα προκύπτει από την φανέρωση των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδας που συνέβη σύμφωνα με τρεις σχετικές ευαγγελικές περικοπές. Η εορτή των Θεοφανείων λέγεται επίσης και Επιφάνεια και Φώτα ή

Φωτά (ή Εορτή των Φώτων). Σε αυτή την εορτή γιορτάζουν τα ονόματα Φωτεινή, Φανή, Φώτιος (Φώτης), Τριάδα, Ουρανία, Ιορδάνης, Ιορδάνια, Περιστέρης, Περιστέρα, Θεοφάνης,

(Συνέχεια στη σελίδα 16)

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Τα Θεοφάνεια

(Συνέχεια από τη σελίδα 15)

Θεοφάνια και Θεοχάρης.

Έθιμα

Στην Ελλάδα, αλλά και στις χώρες όπου υπάρχουν απόδημοι Έλληνες, τα έθιμα των Θεοφανείων είναι τα εξής:

1. Τα παιδιά τη παραμονή της εορτής και την επόμενη ημέρα λένε τα Κάλαντα Φώτων. Από θεολογική άποψη, απαλλαγμένα από κάθε άλλη επιρροή θεωρούνται μόνο αυτά που λέγονται στην Πάτμο[εκκρεμεί παραπομπή]. Αρχίζουν με τη δημιουργία του κόσμου και την ημέρα που ο Θεός όρισε τα

ύδατα. Συνεχίζουν με το προπατορικό αμάρτημα της Εύας και μετά αναγγέλλουν τη Βάπτισμα του Ιησού στον Ιορδάνη ποταμό με μόνιμη επωδό το «Καλή σου μέρα Αφέντη με την

Κυρά».

2. Η ανέλκυση του Σταυρού (το "πιάσιμο του Σταυρού") από κολυμβητές, τους Βουτηχτάδες. Αυτός που πιάνει το Σταυρό αφού πρώτα το φιλήσει το περιφέρει στις οικίες και λαμβάνει πλούσια δώρα. Απεικόνιση του εθίμου υπάρχει στην ταινία "Μανταλένα".

3. Ο Αγιασμός των οικιών από τους ιερείς,

4. Το "Πλύσιμο" των εικόνων και
5. Ο χορός των καλικάντζαρων.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ

Χριστουγεννιάτικα φυτά

Το έλατο

Το έλατο ανήκει στα κωνοφόρα δέντρα. Έχει ύψος από 10 έως 80 μέτρα και διάμετρο κορμού από 0,5 μέχρι 4 μέτρα.

Το έλατο ξεχωρίζει από το πεύκο (και άλλα ψηλά δέντρα) αφού σε κάθε κλαδί υπάρχουν πολλά μικρά κλαράκια τα οποία κοιτάνε προς τα επάνω. Επίσης στα περισσότερα κλαδιά του

δέντρου υπάρχουν κάτι ξύλινοι κυλινδρικοί κώνοι που θα απελευθεώσουν το άνθος.

Το έλατο μπορείς να το βρεις σε ορεινές περιοχές (βουνά). Επίσης πολλά έλατα μπορεί να βρεις στη Βόρεια και Κεντρική Αμερική, στην Ευρώπη και στην Ασία.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΠΑΠΟΥΛΙΑ

Αλεξανδρινό ή Ποϊνσέτια, το λουλούδι των Χριστουγέννων

ΟΝΟΜΑ: Αλεξανδρινό, Αστέρι της Βηθλεέμ ή Ποϊνσέτια

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΝΟΜΑΣΙΑ: Euphorbia pulcherrima

ΕΙΔΟΣ ΦΥΤΟΥ: Καλλωπιστικό

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ: Φύλλα κόκκινα και πράσινα με λίγα κίτρινα, μπορεί να φτάσει έως και 4,5 μέτρα ύψος.

Το έθιμο αυτό προέρχεται από τις ΗΠΑ όταν, πριν 200 περίπου χρόνια ο πρώτος πρέσβης της Αμερικής στο

Μεξικό Joel Poinsett έφερε το φυτό αυτό μαζί του από τη νότια Αμερική κατά την περίοδο των Χριστουγέννων. Έτσι σιγά σιγά το Αλεξανδρινό θεωρήθηκε ως το «κλασικό» φυτό των Χριστουγέννων.

ΦΑΙΔΡΑ ΚΑΤΣΙΡΗ

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Ιξός (γκι)

Ο Ιξός, γνωστός και ως γκι (από το γαλλικό *gui*) (με επιστημονική ονομασία *Viscum album* που σημαίνει Βίσκον το λευκόν), είναι αειθαλές παράσιτο δέντρων, κυρίως των ελάτων, αλλά και των καστανιών. Το φυτό παράγει έναν λευκό σφαιρικό καρπό από τον οποίο εξάγεται μία κολλητική ύλη. Είναι φυτά που προτιμούν τα κρύα ή δροσερά μέρη. Μπορούν να αναπτυχθούν ακόμη και σε σκιερά μέρη ή ημισκιερές τοποθεσίες, καθώς και σε υγρά, καλά στραγγισμένα,

εύφορα εδάφη. Στην αρχαιότητα θεωρούταν φαρμακευτικό βότανο, ενώ για τους Κέλτες δρυΐδες ήταν ιερό φυτό. Στις αγγλοσαξονικές χώρες στόλιζαν με αυτό τα σπίτια την περίοδο των Χριστουγέννων. Θεωρείται καλότυχο φυτό και είναι σύμβολο της αγάπης, της ειρήνης και της ευμερίας, για αυτό και επιλέγεται για στολισμό στα σπίτια. Στην Ελλάδα συνήθως το κρεμάμε στις πόρτες για να φέρει καλοτυχία και να διώχνει τη γρουσουζιά για τα Χριστούγεννα και

το νέο έτος. Ο Ιξός

θεωρείτε το ταίρι του Ελαιόπρινου (του φυτού Ου). Ιξός εννοιολογικά σημαίνει κόλλα, κολλητική ύλη. Στη βοτανική, το είδος του Ιξού (*Viscum album*), παρασιτεί κυρίως στα έλατα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΝΑΚΚΑΣ

Το φυτό Ου

Με τα αγκαθωτά πράσινα φυλλαράκια και τους κόκκινους σφαιρικούς καρπούς, θεωρείται το άγιο φυτό των Ευρωπαίων και αποτελεί κλασικό θέμα στις γιορτινές κάρτες. Οι καρποί του είναι τοξικοί, όπως του γκι, και τα φύλλα του περιέχουν τεράστιες ποσότητες καφεΐνης, ιδιαίτερα σε κάποια από τα 600 είδη του. Φυτό ξεχωριστής σημασίας για τους Δρυΐδες, όπως και το γκι, αντιπροσώπευε με τους κόκκινους καρπούς του το ιερό αίμα της θεάς τους.

Στη χριστιανική παράδοση λέγεται πως το ου συμβολίζει το αίμα του Ιησού. Λέγεται μάλιστα ότι ένας θάμνος από το φυτό ου έκρυψε τον Ιωσήφ, τη Μαρία και το Θείο Βρέφος

στη φυγή τους προς την Αίγυπτο. Γι' αυτό και η Παναγία το ευλόγησε να είναι πάντα καταπράσινο και να συμβολίζει την αθανασία. Η χρήση του στη σύγχρονη εποχή,

σαν στολίδι του σπιτιού, θεωρείται ότι προσελκεί καλοτυχία, ειρήνη και χαρά, συμβολίζοντας την απόλαυση, τον εορτασμό και την ευθυμία.

Τον αειθαλή αυτό θάμνο τον συναντάς στα δάση σε μεγάλα υψόμετρα. Μπορεί να φτάσει και τα τρία μέτρα και ενδείκνυται για δημιουργία φράχτη ή μεμονωμένες φυτεύσεις. Ανθίζει στο τέλος την άνοιξης και τα

μικροσκοπικά λευκά λουλουδάκια του θα μετατραπούν τον ερχόμενο χειμώνα σε ολοστρόγγυλους κόκκινους καρπούς.

Αντέχει το κρύο, γι' αυτό και αποτε-

λεί κατάλληλο φυτό για φύτευση σε κήπους με βόρεια έκθεση ή σε κήπους σε μεγάλα υψόμετρα. Προτιμάει όξινα εδάφη ή εδάφη πλούσια σε καστανόχωμα. Του αρέσει η υψηλή ατμοσφαιρική υγρασία και θέλει πότισμα λίγο πριν στεγνώσει εντελώς το χώμα του.

ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΦΩΤΙΟΥ

Χριστουγεννιάτικες κατασκευές : Χριστουγεννιάτικο αστέρι

Για να φτιάξουμε το λαμπερό αστέρι χρησιμοποιήσαμε δύο τετράγωνα χαρτιά 50 εκατ. το καθένα, αλλά μπορείτε να φτιάξετε αστέρια σε όποια διάσταση θέλετε.

Υλικά ;
Βάση κοπής — Κοπίδι χειροτεχνίας — 2 μεγάλα κομμάτια χαρτιού ζωγραφικής για νερομπογιά — Bone folder
Χαρτόνι κατασκευών — Κόλλα σπρέι

Ασημένια χρυσόσκονη — Γυάλινα γκλίττερ (προαιρετικά) — Στερεωτικό σπρέι — Κόλλα — Κορδέλα για κρέμασμα

Οδηγίες :

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Χριστουγεννιάτικες κατασκευές : Χριστουγεννιάτικο αστέρι

(Συνέχεια από τη σελίδα 17)

Μετρήστε και κόψτε το χαρτί ζωγραφικής σε

δύο τετράγωνα 50 εκατ.

Διπλώστε το ένα τετράγωνο μία φορά σαν

τρίγωνο. (κοιτάξτε το σχέδιο)

Ξεδιπλώστε το. Διπλώστε από την άλλη μεριά

σαν τρίγωνο. Ξεδιπλώστε. Διπλώστε στη μέση κατά μήκος. Ξεδιπλώστε. Διπλώστε στη μέση κατά πλάτος. Ξεδιπλώστε.

Το τετράγωνό σας θα έχει τώρα 8 τσακίσεις. Από την κορυφή διπλώστε στις τσακίσεις, μέσα έξω. Θα σχηματιστεί ένα τρίγωνο.

Μετρήστε 10 εκατοστά από το κέντρο και τραβήξτε μία γραμμή έως

ας σας με μία μεγάλη κόλλα χαρτί.

Καλύψτε κάθε αστέρι με κόλλα σπρέι.

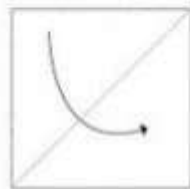
Βάλτε τα αστέρια επάνω σε μία καινούργια κόλλα χαρτί.

Απλώστε ένα στρώμα χρυσόσκονη ή γκλίττερ. Τινάξτε.

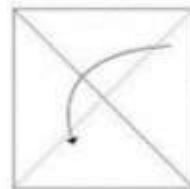
Αν θέλετε ξαναβάλτε σπρέι και απλώστε και άλλο γκλίττερ για να έχει πιο πλούσια υφή. Μην ξεχνάτε κάθε φορά που βάζετε κόλλα να αλλάζετε το χαρτί από κάτω για να μην κολλήσει.

Καλύψτε με στερεωτικό σπρέι. Αφήστε να στεγνώσει. Τοποθετήστε το ένα αστέρι πάνω από το άλλο και κολλήστε τα δύο αστέρια μαζί ώστε να σχηματίσουν ένα με 8 ακτίνες

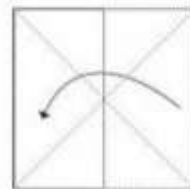
**ΜΑΡΙΛΙΑ
ΓΑΝΤΖΙΔΗ**

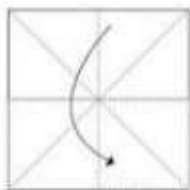
A. Fold square diagonally.

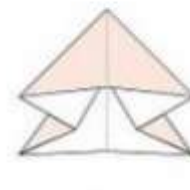
B. Unfold; fold diagonally the other way.

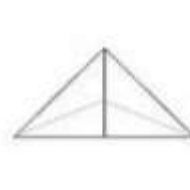
C. Unfold; turn paper over. Fold in half.

D. Unfold; fold in half the other way.

E. Work into this shape.

F. Cut along dotted line.

τις άκρες.

Κόψτε κατά μήκος αυτής της γραμμής.

Ξεδιπλώστε και θα έχετε ένα αστέρι.

Επαναλάβετε και στο άλλο τετράγωνο χαρτί.

Προστατέψτε την επιφάνεια εργασί-

Χριστουγεννιάτικες κατασκευές : Ημερολόγιο—Τάρανδος από φελλούς

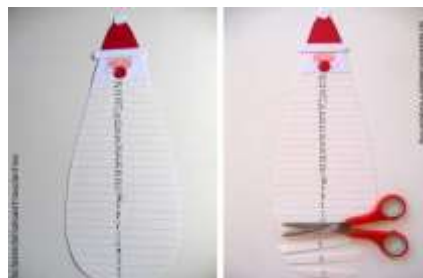
ΥΛΙΚΑ

Κόκκινο, άσπρο και ροζ χαρτόνι, ψαλίδι, κόλλα, μαύρο συλό, χαρτί με γραμμές

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

1) Παίρνουμε ένα χαρτί με γραμμές και το κόβουμε σαν μια μεγάλη σταγόνα, να χωράει σε κάθε σειρά από έναν αριθμό μέχρι το 24 (Δείτε εικόνα)

Και κάθε μια μέρα που περνά θα κόβετε κι από μία γραμμή.

ΥΛΙΚΑ

Φελλοί, σιλικόνη, ματάκια 2 κουμπιά, 1 μπιλάκι από τις κορδέλες του δέντρου (τις κόκκινες), πολύ λεπτός σπάγκος, βαμβάκι και λεπτή κόκκινη

κορδέλα (Δείτε εικόνα)
ΕΚΤΕΛΕΣΗ
Παίρνουμε 4 μακρόστενους και μεγάλους

φελλούς. Τον έναν τον αφήνουμε όπως είναι και τους άλλους τρεις τους κόβουμε στη μέση. Από τα κομμένα παίρνουμε τα 4 κομματάκι και τα βάζουμε για πόδια πάνω στον

(Συνέχεια στη σελίδα 19)

Επικαιρότητα : Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά

Χριστουγεννιάτικες κατασκευές : Ημερολόγιο—Τάρανδος από φελλούς

(Συνέχεια από τη σελίδα 18)

μεγάλο φελλό κολλώντας με τη σιλικόνη. Τώρα μας έχουμε μείνει ακόμα 2 κομματάκια. Το ένα το αφήνουμε στην άκρη και το άλλο το κολλάμε

για κεφάλι. Στο κεφάλι κολλάμε τα 2 ματάκια και την κόκκινη μπιλίτσα για μύτη, ενώ κολλάμε λίγο βαμβάκι για ουρά. Τα 2 κουμπιά στο πίσω μέρος του κεφαλιού στα πλάγια και τον

σπάγκο σαν χαμόγελο στο πάνω μέρος του κεφαλιού.

ΜΕΛΙΝΑ ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ

Χριστουγεννιάτικες κατασκευές : Βαζάκια λάμπες

ΥΛΙΚΑ

Βάζο — κόλλα — μαρκαδόρο — ψαλίδι —ζωγραφιά χωρίς χρώμα

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Φωτοτυπήστε την ζωγραφιά που θέλετε χωρίς χρώμα.

Μετά διπλώστε την εκεί πέρα που τελειώνει και κόψτε το διπλωμένο κομμάτι.

Έπειτα τυλίγετε την ζωγραφιά και την βάζετε μέσα στο βάζο και με ένα μαρκαδόρο ζωγραφίστε την ζωγρα-

φιά από πάνω.

Μέσα στο κάθε σχέδιο το γεμίζετε με κόλλα (ανάλογα με αυτήν που προτιμάτε) και ρίχνετε χρυσόσκονη στο χρώμα που θέλετε.

Έπειτα το διακοσμείτε όπως θέλετε από έξω.

Τέλος βάλτε ένα κεράκι ή φωτάκια μέσα και είσαστε έτοιμοι!

ΙΡΙΔΑ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΟΥ

Επιστήμες και Πρόσωπα

Ισαάκ Νεύτων

Ο σερ Ισαάκ Νεύτων ήταν Άγγλος μαθηματικός, αστρονόμος, φυσικός, μηχανικός, που έβαλε τα θεμέλια της κλασικής μηχανικής, εξήγησε την κίνηση των πλανητών γύρω από τον ήλιο και το φεγγάρι γύρω από τη γη. Η πιο διάσημη ανακάλυψη του ήταν ο νόμος της παγκόσμιας βαρύτητας.

Ο Σερ Ισαάκ Νεύτων γεννήθηκε 4 Γενάρη του 1643 στο μικρό χωριό της Woolsthorpe στο Lincolnshire. Μεγάλωσε σαν ένα ήσυχο αγόρι που δεν διάβαζε πολύ και ήταν συχνά ο στόχος γελοιοποίησης απ' την πλευρά των συμμαθητών του. Αλλά η επιμονή στη διδασκαλία του επέτρεψε να γίνει ένας από τους καλύτερους μαθητές και η στάση απέναντί του

άλλαξε. Πάνω απ' όλα, ο Newton ενδιαφερόταν για την τεχνολογία και τα μαθηματικά. Το 1660, ο Νεύτων γράφτηκε στο Cambridge, ο ο-

ποίος αποφοίτησε το 1665 με τον τίτλο Master of Arts. Το 1669-1701 ήταν επικεφαλής του Τμήματος Φυσικής και Μαθηματικών του Πανεπιστημίου του Cambridge. Η 1696 διορίστηκε προϊστάμενος και το 1699 - το Διευθυντή του Νομισματοκοπέι-

ου στο Λονδίνο, όπου έκανε μια μεγάλη εργασία ξανακοπής νομισμάτων, και έβαλε μια μεγάλη προσπάθεια για οργάνωση ολόκληρου του νομισματοκοπέιου της Αγγλίας.

Την ίδια περίοδο, ο Νεύτωνας ασχολήθηκε με την επιστήμη, διατύπωσε τρεις νόμους της μηχανικής, ο νόμος της παγκόσμιας βαρύτητας, δημιούργησε ένα τηλεσκόπιο-ανακλαστήρα, διεξήγαγε πειράματα για την αποσύνθεση του φωτός. Αναπτύχθηκε διαφορικός και ολοκληρωτικός λογισμός, θεωρία χρωμάτων και πολλές άλλες μαθηματικές και φυσικές θεωρίες.

Τα θεμέλια του Νεύτωνα για τους μηχανισμούς όλων των φυσικών σω-

Επιστήμες και Πρόσωπα

Ισαάκ Νεύτων

(Συνέχεια από τη σελίδα 19)

μάτων και φαινομένων από τα ουράνια σώματα μέχρι την διάδοση του ήχου καθόρισαν την ανάπτυξη της φυσικής ως επιστήμη για πολλούς αιώνες μπροστά. Το επιστημονικό έργο του Νεύτωνα έπαιξε έναν εξαιρετικά σημαντικό ρόλο στην ιστορία της ανάπτυξης της φυσικής. Προς τιμήν του ονομάστηκε η μονάδα δύναμης - Νεύτων. Ο ίδιος για της ανακαλύψεις του εκφραζότανε πολύ ταπεινά, μάλιστα έλεγε : "Αν έβλεπα

περισσότερο από άλλους, σημαίνει ότι βρισκόμουν στους ώμους των γιγάντων".

Ο Νεύτων ήταν πρόεδρος της Βασιλικής Εταιρείας του Λονδίνου από το 1703. Το 1705, η βασίλισσα Άννα τον έκανε ιππότη. Είναι ο συγγραφέας του θεμελιώδους έργου «Μαθηματικές Αρχές της Φυσικής Φιλοσοφίας», στο οποίο περιέγραψε το νόμο της παγκόσμιας βαρύτητας και τους τρεις νόμους της μηχανικής που έγιναν οι βάσεις της κλασικής

μηχανικής. Ο μεγάλος επιστήμονας Ισαάκ Νεύτων πέθανε στις 31 Μαρτίου 1727 στο σπίτι του στο Κένσινγκτον (σήμερα - μέρος του Λονδίνου) και είναι θαμμένος στο Αβαείο του Γουέστμινστερ. Κάθε χρόνο, στα γενέθλια του μεγάλου Άγγλου, η επιστημονική κοινότητα γιορτάζει την Ημέρα του Νεύτωνα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΟΡΦΑΝΟΣ

Γιοχάννες Κέπλερ

Από μικρός, ο Γιοχάννες Κέπλερ έδειχνε μεγάλο ενδιαφέρον για τα ουράνια φαινόμενα και την παρατήρησή τους. Έτσι, όταν ήταν 5 ετών παρατήρησε τον κομήτη του 1577, γράφοντας αργότερα ότι «τον πήρε η μητέρα του σε ένα ψηλό μέρος για

κής.

Το 1589, αφού τελείωσε το σχολείο, ο Κέπλερ άρχισε σπουδές Θεολογίας στο Πανεπιστήμιο του Tübingen, όπου ωστόσο αναδείχθηκε σε εξέχοντα μαθηματικό και κέρδισε τη φήμη επιδέξιου αστρολόγου. Παρά την επιθυμία του να γίνει εφημέριος, κατά το τέλος των σπουδών του ο Κέπλερ προτάθηκε για μία θέση δασκάλου των Μαθηματικών και της Αστρονομίας στο Προτεσταντικό Σχολείο του Γκράατς της Αυστρίας. Αποδέχθηκε τη

να τον δει». Σε ηλικία 9 ετών παρακολούθησε την έκλειψη Σελήνης του 1580, και κατέγραψε ότι το φεγγάρι «φαινόταν αρκετά κόκκινο». Επειδή όμως προσβλήθηκε παιδί ακόμα από ευλογιά, που τον άφησε με εξασθενημένη όραση, στράφηκε κυρίως προς τη θεωρητική και μαθηματική αστρονομία αντί της παρατηρησια-

θέση τον Απρίλιο 1594, σε ηλικία 23 ετών. Στις 15 Νοεμβρίου 1630 ο Κέπλερ πέθανε από πυρετό στο Regensburg. Το 1632, ο τάφος του καταστράφηκε από τον σουηδικό στρατό κατά τις εχθροπραξίες του Τριακονταετούς Θρησκευτικού Πολέμου.

Ο Κέπλερ εργάστηκε πολύ σκληρά, προκειμένου να κατανοήσει και να

εξηγήσει, με βάση τις κινήσεις των άλλων πλανητών, την περίεργη κίνηση του Άρη, που δε φαινόταν να ακολουθεί την κυκλική τροχιά. μετά από πολλές αποτυχημένες θεωρίες, αποφασίζει για πρώτη φορά να δοκιμάσει τον τύπο για την έλλειψη, ο οποίος θα συμφωνήσει απόλυτα με τις παρατηρήσεις του Μπράχε για τον Άρη. Αυτή η νέα θεώρηση τον οδήγησε στην ανακάλυψη του 1ου νόμου για τις κινήσεις των πλανητών: Η νέα του θεωρία ολοκληρώθηκε το 1606 και δημοσιεύθηκε το 1609 με τον τίτλο *Astronomia Nova*, «Η Νέα Αστρονομία». Το έργο αυτό περιείχε τους γνωστούς σήμερα ως Πρώτος και Δεύτερος Νόμος του Κέπλερ. Η ελλειπτική τροχιά των πλανητών ήταν ο 1ος νόμος του Κέπλερ, στον οποίο κατέληξε ο Κέπλερ το 1605. Σύμφωνα με αυτόν, οι πλανήτες περιστρέφονται γύρω από τον ήλιο διαγράφοντας επίπεδες τροχιές. Οι τροχιές αυτές είναι ελλείψεις των οποίων ο ήλιος καταλαμβάνει μία από τις εστίες. Επίσης καθόρισε ότι

(Συνέχεια στη σελίδα 21)

Επιστήμες και Πρόσωπα

Γιοχάννες Κέπλερ

(Συνέχεια από τη σελίδα 20)

έναν πλανήτη ταξιδεύει γρηγορότερα όταν έρχεται πιο κοντά στον ήλιο και κινείται πιο αργά όταν είναι πολύ μακριά από τον ήλιο (2ος νόμος του Κέπλερ). Σύμφωνα με τον οποίο οι ταχύτητες των πλανητών στις τροχιές τους δεν είναι σταθερές αλλά μεταβάλλονται κατά τρόπον ώστε η ευθεία γραμμή (η επιβατική ακτίνα) που ενώνει τον πλανήτη με τον ήλιο να διαγράφει σε ίσα χρονικά διαστήματα ίσες επιφάνειες (εμβαδά). Το 1619 εξέδωσε το έργο *Harmonice mundi* [Αρμονία των Κόσμων] στο οποίο εξηγούσε ότι οι κινήσεις των πλανητών ακολουθούν τους νόμους της μουσικής αρμονίας και διατύπω-

σε τον νόμο σύμφωνα με τον οποίο τα τετράγωνα των χρόνων περιφοράς των πλανητών γύρω από τον ήλιο είναι ανάλογα με τους κύβους των μέσων αποστάσεων τους από τον ήλιο.

Ήταν ο 3ος νόμος της πλανητικής κίνησης.

Ο Κέπλερ ήταν ο πρώτος που ερμήνευσε το σχηματισμό των εικόνων με μια φωτογραφική μηχανή με λεπτές τρύπες.

Εξήγησε τη διαδικασία του σχηματισμού της αντίστροφης εικόνας στον αμφιβληστροειδή του ματιού.

Σχεδίασε γυαλιά για κοντινές και μακρινές αποστάσεις.

Εξήγησε τη χρήση και των δύο μα-

τιών για την αντίληψη του βάθους. Εξήγησε την αρχή λειτουργίας του τηλεσκοπίου.

Υπολόγισε τις αστρικές αποστάσεις με βάση την αρχή της αντίληψης του βάθους, που σήμερα ονομάζεται αστρομετρία.

Εξήγησε τις παλίρροιες με βάση την έλξη της σελήνης.

Παρατηρώντας ένα σούπερ νόβα, προσπάθησε να βρει το πραγματικό έτος της γέννησης του Χριστού.

Διατύπωσε λογαριθμικούς και απειροστικούς λογισμούς.

Πρώτος διατύπωσε τη λέξη δορυφόρος.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΝΔΥΛΗΣ

Ελένη Γλύκατζη Αρβελέρ

Η Ελένη Γλύκατζη Αρβελέρ γεννήθηκε στην Αθήνα στις 29 Αυγούστου του 1926 και έκανε τις σπουδές της στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Είναι καθηγήτρια πανεπιστημίου, ιστορικός και μέλος της ακαδημίας Αθηνών. Επίσης είναι απόφοιτος της Φιλοσοφικής σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Μετά από την αποφοίτησή της εργάστηκε ως ερευνήτρια στο κέντρο Μι-

κρσιατικών Σπουδών. Το 1953 μετακόμισε στο Παρίσι όπου εκεί συνέχισε τις σπουδές της. Το 1955 διορί-

στηκε στο Εθνικό Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών της Γαλλίας, το 1964 έλαβε τον τίτλο της Διευθύντριας του Κέντρου, ενώ το 1967 έλαβε τον τίτλο της καθηγήτριας στη Σορβόνη. Θεωρείται σήμερα μία από τις πιο σημαντικές πανεπιστημιακές προσωπικότητες και ιδιαίτερα

στη βυζαντινολογία.

**ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ ΚΑΡΑΣΑΒΒΑ –
ΕΥΘΥΜΙΑ ΠΑΠΟΥΛΙΑ**

Δημήτρης Νανόπουλος

Ο Δημήτριος Νανόπουλος γεννήθηκε στην Αθήνα στις 13 Σεπτεμβρίου 1948. Σπούδασε φυσική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και συνέχισε τις Νανόπουλος γεννήθηκε στην σπουδές του στο Πανεπιστήμιο Σάσσεξ της Αγγλίας, όπου απέκτησε το του το 1973 στη Θεωρητική Φυσική

των Υψηλών Ενεργειών. Στην επαγγελματική πορεία του διετέλεσε ερευνητής στο Κέντρο Πυρηνικών Ε-

ρευνών Ευρώπης στη Γενεύη της Ελβετίας και επί σειρά ετών ανήκε στο ανώτερο ερευνητικό προσωπικό του Κέντρου. Διετέλεσε ερευνητής

στην École Normale Supérieure και στο Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ των ΗΠΑ. Το 1989 εξελέγη καθηγητής στο

Επιστήμες και Πρόσωπα

Δημήτρης Νανόπουλος

(Συνέχεια από τη σελίδα 21)

τμήμα Φυσικής του Πανεπιστημίου Τέξας A&M όπου από το 1992 είναι διακεκριμένος καθηγητής και όπου από το 2002 κατέχει την έδρα Mitch-

Το ζωικό κύτταρο

Ένα ζωικό κύτταρο αποτελείται από τα εξής οργανίδια:

Τον **Πυρήνα**: Ο πυρήνας είναι συνήθως το μεγαλύτερο οργανίδιο ενός κυττάρου. Έχει, συνήθως, σχήμα σφαιρικό ή ωοειδές και αποτελεί το κέντρο ελέγχου του κυττάρου. Ο πυρήνας ελέγχει, επίσης, τις κυτταρικές δραστηριότητες. Περιβάλλεται από διπλή μεμβράνη (πυρηνική) με ανοίγματα (πόρους), μέσω των οποίων γίνεται ανταλλαγή μορίων μεταξύ του πυρήνα και του υπόλοιπου κυττάρου. Μέσα στον πυρήνα βρίσκεται το δεσοξυριβονουκλεϊνικό οξύ (DNA) καθώς και ο Πυρηνίσκος.

Το **δεσοξυριβονουκλεϊνικό οξύ (DNA)**: Το δεσοξυριβονουκλεϊνικό οξύ (δεσοξυριβονουκλεϊκό οξύ) είναι νουκλεϊκό οξύ (νουκλεϊνικό οξύ) που περιέχει τις γενετικές πληροφορίες που καθορίζουν τη βιολογική ανάπτυξη όλων των κυτταρικών μορφών ζωής και των περισσότερων ιών. Το δεσοξυριβονουκλεϊνικό οξύ συνήθως έχει τη μορφή διπλής έλικας.

Τον **πυρηνίσκο**: Ο πυρηνίσκος είναι ένα μικρό σωματίδιο το οποίο βρίσκεται συνήθως στον κυτταρικό πυρήνα του κυττάρου. Στον πυρηνίσκο γίνεται η παραγωγή αλλά και η μεταγραφή των ριβοσωμάτων. Τα ριβοσώματα εγκαταλείπουν τον πυρηνί-

ell της Φυσικής Υψηλών Ενεργειών. Είναι διευθυντής του Κέντρου Αστροσωματιδιακής Φυσικής του Κέντρου Προχωρημένων Ερευνών, στο Χιούστον, Τέξας, όπου διευθύνει ερευνη-

τικό τμήμα του που εδρεύει στη Λωζάνη.

ΤΖΩΡΤΖΙΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

σκο από τους πυρηνικούς πόρους και δένονται στο ενδοπλασματικό δίκτυο. Ο πυρηνίσκος αποτελείται από πρωτεΐνες και ριβοζονουκλεϊκό οξύ (RNA).

Το **Ριβόσωμα**: Το ριβόσωμα είναι μικρό κυτταρικό σωματίδιο. Ο κύριος ρόλος του είναι η συμβολή του στη σύνθεση πρωτεϊνών. Τα ριβοσώματα αποτελούνται από πρωτεΐνες και RNA. Σε αυτά γίνεται η σύνθεση των

ινιδίων το οποίο συγκρατεί τα διάφορα οργανίδια του κυττάρου στις θέσεις του μέσα στο κύτταρο και το ίδιο το κύτταρο. Το πλέγμα αποτελείται από ινίδια και μικροσωληνίσκους. Ο κυτταρικός σκελετός ανακαλύφθηκε να διασχίζει το κυτταρόπλασμα χάρις την ηλεκτρονική μικροσκοπία μετά από αρκετές παρατηρήσεις του κυττάρου ανατρέποντας μερικές αντιλήψεις που θεωρούσαν το κύτταρο ως μία ημίρρευση μάζα στην οποία επέπλεαν τα οργανίδια. Ο κυτταρικός σκελετός προσφέρει μηχανική υποστήριξη καθορίζοντας την κίνηση των οργανιδίων μέσα στο κύτταρο καθώς και το σχήμα και την κίνηση του ίδιου του κυττάρου.

Το **Κυτταρόπλασμα**: Με τον όρο κυτταρόπλασμα χαρακτηρίζεται στη Βιολογία όλο το μέρος του κυτταρικού πρωτοπλάσματος εκτός εκείνου στον πυρήνα, δηλαδή όλο το μέρος του κυττάρου από την εσωτερική επιφάνεια της κυτταρικής μεμβράνης μέχρι την εξωτερική επιφάνεια της μεμβράνης του πυρήνα, του ίδιου του κυττάρου. Χαρακτηρίζεται ως παχύρρευστο υλικό (σαν ζελέ) το οποίο συγκρατεί τα υπόλοιπα οργανίδια, τα προστατεύει και αναπληρώνει τον κενό χώρο του κυττάρου. Την **Κυτταρική μεμβράνη**: Η κυτταρική μεμβράνη, ή πλασματική μεμβρά-

πρωτεϊνών. Τα ριβοσώματα υπάρχουν ελεύθερα στο κυτταρόπλασμα ή στο αδρό ενδοπλασματικό δίκτυο.

Τα **μιτοχόνδρια**: Το μιτοχόνδριο είναι κυτταρικό οργανίδιο, το οποίο περιβάλλεται από διπλή μεμβράνη. Μιτοχόνδρια αποκαλούνται συχνά "εργοστάσια του κυττάρου", επειδή τα ένζυμά τους διενεργούν τα στάδια του αερόβιου μεταβολισμού τα οποία αποδίδουν ενέργεια.

Τον **Κυτταρικό σκελετό**: Κυτταρικός σκελετός ονομάζεται ένα πλέγμα

Επιστήμες και Πρόσωπα

Το ζωικό κύτταρο

(Συνέχεια από τη σελίδα 22)

νη είναι η εξωτερική μεμβράνη που περιβάλλει το κύτταρο και το ξεχωρίζει από το περιβάλλον του. Αποτελείται από διπλό στρώμα φωσφολιπιδίων ενωμένα με ένα ενδιάμεσο στρώμα αποτελούμενο από πρωτεΐνες, και σάκχαρα. Συνεπώς η δομή της χαρα-

κτηρίζεται τριστιβη δηλαδή έχει 3 επίπεδα. Η κυτταρική μεμβράνη είναι ημιπερατή, που σημαίνει ότι επιτρέπει σε ορισμένες μόνο ουσίες να εισέρχονται και να εξέρχονται. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της ηλεκτροχημικής βαθμίδωσης που δημιουργείται στα εξωτερικά άκρα της μεμβρά-

νης, λόγω του ηλεκτρικού φορτίου που περιέχει αλλά και της διαφοράς της συγκέντρωσης του εξωτερικού από το εσωτερικό υγρό.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΝΑΚΚΑΣ

Οι πιο γνωστοί συνδυασμοί πλήκτρων για τον υπολογιστή

ALT+F4 = Κλείσιμο του ενεργού στοιχείου ή έξοδος από την ενεργή εφαρμογή

CTRL+Z = Αναίρεση ενέργειας

CTRL+A (Select All = Επιλογή όλων)

Ctrl + X = Αποκοπή του επιλεγμένου στοιχείου

CTRL+C = Αντιγραφή του επιλεγμένου στοιχείου

CTRL+V = Επικόλληση του επιλεγμένου στοιχείου

Ctrl + Δεξιό βέλος = Μετακίνηση του δρομέα στην αρχή της επόμενης λέξης

Ctrl + Αριστερό βέλος = Μετακίνηση του δρομέα στην αρχή της προηγούμενης λέξης

Ctrl + Κάτω βέλος = Μετακίνηση του δρομέα στην αρχή της επόμενης παραγράφου

Ctrl + Επάνω βέλος = Μετακίνηση του δρομέα στην αρχή της προηγούμενης παραγράφου

Ctrl + Alt + Tab = Χρήση των πλήκτρων με τα βέλη για εναλλαγή ανάμεσα σε όλες τις ανοιχτές εφαρμογές

Alt + Tab = Εναλλαγή μεταξύ ανοιχτών εφαρμογών

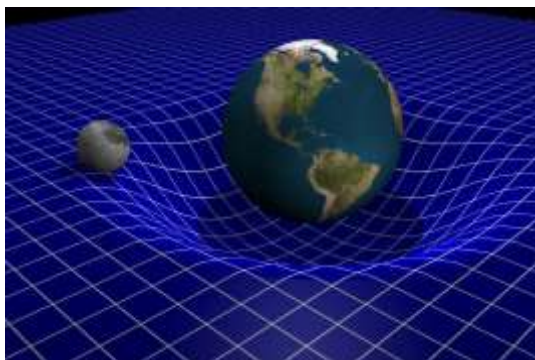
ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΑΚΩΝΑΣ

Βαρυτικά κύματα

Τι είναι ένα βαρυτικό κύμα ;

Είναι η διατάραξη του συνεχούς του χώρου και του χρόνου.

Ας φανταστούμε ότι ο χώρος είναι ένα τεράστιο ελαστικό σεντόνι : Τα

Η κίνηση της Γης παραμορφώνει τον χώρο και αναγκάζει τη Σελήνη να κινείται γύρω της.

αντικείμενα με μάζα κάνουν το ελαστικό σεντόνι να παραμορφώνεται όπως μια μπάλα του μπόουλινγκ σε ένα τραμπολίνο.

Όσο μεγαλύτερη είναι η μάζα τόσο περισσότερο ο χώρος θα παραμορφώνεται από τη βαρύτητα. Για παράδειγμα, ο λόγος που η Γη κινείται γύρω από τον Ήλιο είναι ότι ο Ήλιος έχει τεράστια μάζα, προκαλώντας έτσι μεγάλη παραμόρφωση στον χώρο γύρω του.

Αν προσπαθήσεις να κινηθείς σε ευθεία γραμμή γύρω από μία τόσο μεγάλη παραμόρφωση, θα δεις ότι καταλήγεις

να κινείσαι σε κύκλο. Έτσι λειτουργούν οι τροχιές. Δεν υπάρχει κάποια δύναμη που τραβάει τους πλανήτες, απλά μια παραμόρφωση στον χώρο. Τα βαρυτικά κύματα παράγονται όταν οι μάζες επιταχύνουν, αλλάζοντας την παραμόρφωση του χώρου. Οτιδήποτε έχει μάζα ή και ενέργεια μπορεί να παράγει βαρυτικά κύματα. Αν δυο άτομα χόρευαν το ένα γύρω από το άλλο, θα προκαλούσαν αναταράξεις στο συνεχές του χώρου και του χρόνου, αλλά αυτές θα ήταν εξαιρετικά μικρές, τόσο μικρές, ώστε να μην είναι αισθητές.

Η βαρύτητα είναι πολύ μικρή σε σχέση με τις άλλες δυνάμεις στο σύ-

(Συνέχεια στη σελίδα 24)

Επιστήμες και Πρόσωπα

Βαρυτικά κύματα

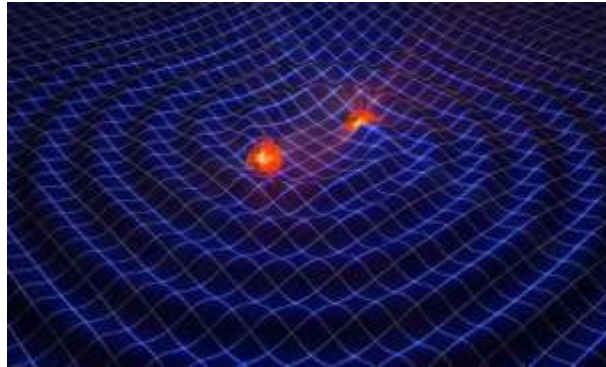
(Συνέχεια από τη σελίδα 23)

μπαν, οπότε χρειάζεται κάτι με πολύ μεγάλη μάζα που να μετακινείται πολύ γρήγορα για να δημιουργηθούν αρκετά μεγάλες αναταράξεις που να μπορούμε να τις παρατηρήσουμε.

Αυτό έγινε την Πέμπτη 11 Φεβρουαρίου του

2016 στις 16:30, με την

πρώτη επίσημη δήλωση της ανίχνευσης των βαρυτικών κυμάτων στη Γη.

Τα δυο σώματα που παραμορφώνουν τον χώρο καθώς κινούνται, παράγουν βαρυτικά κύματα.

Στις 14 Σεπτεμβρίου αυτά τα κύματα έφτασαν στη Γη. Την Τετάρτη, 10

Φεβρουαρίου του 2016, ο εκτελεστικός διευθυντής του παρατηρητηρίου LIGO, David Reitze, ανακοίνωσε ότι εντόπισε για πρώτη φορά αυτά τα κύματα βαρύτητας, αλλά αυτό δεν έγινε γνωστό μέχρι την επόμενη ημέρα σε επίσημη συνέντευξη Τύπου με επικεφαλής επιστήμονες από το Caltech, το MIT και το LIGO. Η παρατήρηση αυτή επιβεβαιώνει την υπόθεση που πρόεβλεψε ο Αϊνστάιν στη θεωρία του της γενικής σχετικότητας.

ΙΡΙΔΑ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΟΥ

Αιολικά Πάρκα

Αιολικό πάρκο ονομάζεται μια έκταση στην οποία έχουν τοποθετη-

θεί ανεμογεννήτριες με σκοπό να μετατρέψουν την κινητική ενέργεια του ανέμου σε ηλεκτρική.

Συγκεκριμένα είναι βιομηχανικές εγκαταστάσεις που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια και αποτελούνται από ανεμογεννήτριες, καλώδια μεταφοράς ρεύματος, μετεωρολογικούς ιστούς, τους σταθμούς μετασηματισμού και βοηθητικές υποδομές.

Πλεονεκτήματα

Δε ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα.

Είναι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Μειονεκτήματα

Κάνουν θόρυβο.

Μπορεί τα πτερύγια των ανεμογεννητριών να τραυματίσουν ή σκοτώσουν πτηνά.

Χρειάζεται μεγάλο κόστος και έκταση για να κατασκευαστεί ένα αιολικό πάρκο.

Συχνά δεν μπορούν να κατασκευαστούν αιολικά πάρκα κοντά σε πόλεις που χρειάζονται πολύ ρεύμα για περιβαλλοντικούς λόγους. (δηλαδή τη μορφοποίηση του εδάφους)

Ανεμογεννήτρια

Η ανεμογεννήτρια είναι αιολική μηχανή που μετατρέπει την κινητική

ενέργεια του ανέμου σε ηλεκτρική. Αποτελείται από μία στήλη κάθετη προς το έδαφος και από μία τουρμπίνα στην κορυφή της.

Θαλάσσια αιολικά πάρκα

Υπάρχει και η περίπτωση να κατασκευαστούν αιολικά πάρκα και μέσα στη θάλασσα. Τα θεμέλια των ανεμογεννητριών κατασκευάζονται στο βυθό της θάλασσας και ο πύργος της ανεμογεννήτριας έξω από το νερό. Όμως υπάρχει τεράστιο κόστος καθώς και αυτός είναι ο λόγος που τα Θαλάσσια αιολικά πάρκα είναι ελάχιστα. Η πρώτη χώρα που κατασκεύασε ένα θαλάσσιο αιολικό πάρκο ήταν η Δανία. (1991)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΝΑΚΚΑΣ

Φωτοβολταϊκά Πάρκα

Τρόπος κατασκευής, εγκατάστασης και λειτουργίας

Ένα φωτοβολταϊκό σύστημα αποτελείται από ένα ή περισσότερα πάνελ

φωτοβολταϊκών στοιχείων μαζί με τις απαραίτητες συσκευές και διατάξεις.

Το φωτοβολταϊκό στοιχείο είναι συνήθως τετράγωνο.

Για τη δημιουργία του χρησιμοποιούνται κυρίως δύο τύποι πυριτίου: το άμορφο και το κρυσταλλικό πυρίτιο, ενώ το κρυσταλλικό διακρίνεται σε

Επιστήμες και Πρόσωπα

Φωτοβολταϊκά Πάρκα

(Συνέχεια από τη σελίδα 24)

μονοκρυσταλλικό ή πολυκρυσταλλικό.

Επίσης, χρησιμοποιούνται και άλλα υλικά, όπως το Κάδμιο -Τελλούριο και ο ινδοδισεληνιούχος χαλκός.

Σε αυτές τις κατασκευές η μορφή του στοιχείου διαφέρει σημαντικά από αυτή του κρυσταλλικού πυριτίου, και έχει συνήθως τη μορφή λωρίδας πλάτους μερικών χιλιοστών και μήκους αρκετών εκατοστών.

Τα φωτοβολταϊκά στοιχεία ομαδοποιούνται κατάλληλα και συγκροτούν τα φωτοβολταϊκά πλαίσια (ή γεννήτριες τυπικής ισχύος), οι οποίες έχουν ως βασικό μέρος το ηλιακό στοιχείο που είναι ένας κατάλληλα επεξεργασμένος ημιαγωγός λεπτού πάχους σε επίπεδη επιφάνεια.

Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια συνδέονται ηλεκτρολογικά μεταξύ τους και δημιουργούνται οι φωτοβολταϊκές συστοιχίες, η οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν από δύο έως και αρκετές εκατοντάδες φωτοβολταϊκά πλαίσια. Η πτώση ηλιακής ακτινοβολίας πάνω στα φωτοβολταϊκά στοιχεία δημιουργεί ηλεκτρική τάση και με την κατάλληλη σύνδεση σε φορτίο παράγεται ηλεκτρικό ρεύμα.

Ωστόσο, ένα σημαντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο σχεδιαστής μιας διάταξης είναι το που θα στερεω-

θούν οι βασικές μονάδες, αν θα στερεωθούν σε σταθερές θέσεις ή οι προ-

σανατολισμοί τους θα ακολουθούν την κίνηση του ηλίου. (Στις περισσότερες διατάξεις οι βασικές μονάδες στερεώνονται σ' ένα σταθερό κεκλιμένο επίπεδο με την πρόσοψη προς τον ισημερινό.)

Η άριστη γωνία κλίσης εξαρτάται κυρίως από το γεωγραφικό πλάτος, την αναλογία της διάχυτης ακτινοβολίας στην τοποθεσία και το είδος του φορτίου.

Κατά τη μελέτη του φωτοβολταϊκού συστήματος γίνεται η αξιολόγηση των ειδικών συνθηκών της εφαρμογής (κατεύθυνση και διάρκεια της ηλιοφάνειας, τυχόν σκιάσεις κ.τ.λ.) ώστε να επιλεγεί η κατάλληλη

τεχνολογία.

Πλεονεκτήματα

Ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα των φωτοβολταϊκών είναι ότι μπορούν εύκολα να τοποθετηθούν σε όλα τα μέρη και με διάφορες χρήσεις αρκεί να υπάρχει ηλιακό φως.

Δε ρυπαίνει το περιβάλλον.

Η ηλιακή ενέργεια είναι ανανεώσιμη πηγή ενέργειας, βρίσκεται παντού και δεν κοστίζει απολύτως τίποτα.

Με την κατάλληλη γεωγραφική κατανομή, τα φωτοβολταϊκά συστήματα

μπορούν να εγκατασταθούν χωρίς ενίσχυση του δικτύου διανομής.

Η λειτουργία του συστήματος είναι απόλυτα αθόρυβη.

Οι απαιτήσεις συντήρησης είναι σχεδόν μηδενικές

και αυτός είναι ο λόγος κατά τον οποίο η διάρκεια ζωής ενός φωτοβολταϊκού είναι μεγάλη. (20-30 χρόνια) Υπάρχει πάντα η δυνατότητα μελλοντικής επέκτασης, ώστε να ανταποκρίνονται στις αυξανόμενες ανάγκες των χρηστών.

Μπορούν να εγκατασταθούν πάνω σε ήδη υπάρχουσες κατασκευές όπως η στέγη ενός σπιτιού.

Μειονεκτήματα

Ως μειονέκτημα θα μπορούσε να καταλογίσει κανείς στα φωτοβολταϊκά συστήματα το κόστος τους, το οποίο, παρά τις τεχνολογικές εξελίξεις παραμένει ακόμα αρκετά υψηλό.

Δομή φωτοβολταϊκού πάρκου

Το φωτοβολταϊκό πάρκο αποτελείται από:

Τη φωτοβολταϊκή γεννήτρια με τη μηχανική υποστήριξη και πιθανόν ένα σύστημα παρακολούθησης της ηλιακής τροχιάς.

Μπαταρίες.

Καθορισμό ισχύος και συσκευή ελέγχου που περιλαμβάνει φροντίδα για μέτρηση και παρατήρηση.

Εφεδρική γεννήτρια.

Η επιλογή του πώς και ποια από αυτά τα στοιχεία ολοκληρώνονται μέσα στο σύστημα εξαρτάται από ποικίλες εκτιμήσεις.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΝΑΚΚΑΣ

Αφιερώματα : Θράκη

Παναγία Κοσμοσώτειρα

Η Θεοτόκος η Κοσμοσώτειρα είναι μοναστήρι που ιδρύθηκε από τον Ισαάκιο Κομνηνό στην τοποθεσία Βήρα , κοντά στο δέλτα του Έβρου . Πιθανότερη ημερομηνία ίδρυσης θεωρείται το 1152. Το μοναστήρι, που θεωρείται ένα από το καλύτερα δείγματα της κωνσταντινουπολίτικης τέχνης στον ελλαδικό χώρο, λειτούργησε μέχρι τα μέσα του 14ου αιώνα. Γύρω στα 1355 οι χωρικοί που είχαν καταφύγει στον οχυρωμένο του περίβολο εγκαταστάθηκαν μόνιμως, αναγκάζοντας τους μοναχούς να το εγκαταλείψουν. Αργότερα κατελήφθη από τους Οθωμανούς, οι οποίοι μετέβαλαν το Καθολικό του σε τζαμί, το

Ο βυζαντινός αετός της οικογένειας των Κομνηνών που απεικονίζεται στον Ναό της Παναγίας Κοσμοσώτειρας

οποίο έγινε ο πυρήνας του οικισμού των Φερών. Το 1940 άρχισαν εργασίες συντήρησης και έκτοτε λειτουργεί ως χριστιανικός ναός. Στα τελευταία χρόνια είναι η επίσημη έδρα του Παγκοσμίου Σωματίου Θρακών.

Οι εσωτερικές επιφάνειες των τοίχων του ναού από ορισμένο ύψος και πάνω, καθώς και οι επιφάνειες των θόλων καλυπτόταν από τοιχογραφίες. Μετά την αφαίρεση του σοβά με τον οποίο οι Τούρκοι τις κάλυψαν,

σήμερα διακρίνονται χαμηλότερα, δύο επισκοπικές πομπές που καταλήγουν στις επισκοπικές μορφές του ιερού.

Πιο πάνω σε μικρότερη κλίμακα ακολουθούν προφήτες και μορφές από την Παλαιά Διαθήκη. Κορμοί με παρόμοιες μορφές καλύπτουν ψηλότερα και τα τύμπανα του μεσαίου και εγκαρσίου κλίτους. Στην κεντρική περιοχή του νοτιοδυτικού γωνιακού τρούλου από τα υπάρχοντα λείψανα της παλαιάς τοιχογραφίας μπορούμε να συμπεράνουμε ότι υπήρχε παράσταση του Χριστού. Ενώ στην αντίστοιχη περιοχή του βορειοδυτικού τρούλου σώζεται, πιθανότατα πάνω από την παλαιά θέση του ταφικού μνημείου του κτήτορα Ισαακίου Κομνηνού, μια αιθέρια παράσταση της Θεοτόκου. Δεν είναι εξακριβωμένο αν αυτή η παράσταση της Θεοτόκου σε συνδυασμό με την αντίστοιχη του Χριστού είναι η ίδια που περιγράφει ο σεβαστοκράτορας στο Τυπικό του «... με πολλή θαυμαστή τέχνη έχουν εικονισθεί ο υπεράγαθος Χριστός και η Θεομήτωρ και Κοσμοσώτειρα, έχουν δε απεικονισθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να φαίνονται ότι είναι εικόνες ζωντανές και λίγο λείπει να μιλήσουν γλυκά σ' αυτούς που τις κοιτάζουν...».

Μολοντί δεν υπάρχουν ιστορικές αποδείξεις, θρύλοι και παραδόσεις θέλουν τον Ισαάκιο Κομνηνό να έχει ταφεί στο εσωτερικό της μονής. Σε αυτό συντείνει και η τοιχογραφία της Παναγίας Κοσμοσώτειρας που βρίσκεται στο βόρειο τμήμα του τοιχώματος του θολωτού χώρου, με την

Το Καθολικό του Μοναστηριού

Βρεφοκρατούσα να δείχνει με το δεξί της χέρι το πάτωμα του ναού. Για αρκετούς ερευνητές και ιστορικούς, η ασυνήθιστη αυτή μορφή της Παναγίας και η ανατρεπτικότητα που ενέχει η τεχνοτροπία της απεικόνισής της, μπορεί να σημαίνει μόνο ότι εκείνος που τη φιλοτέχνησε επιθυμούσε να αποκαλύψει το σημείο όπου βρίσκεται εδώ και αιώνες θαμμένος ο σεβαστοκράτορας Ισαάκιος Κομνηνός. Σύμφωνα με τη διακεκριμένη Βυζαντινολόγο Ελένη Γλύκατζη – Αρβελέρ «... η ύπαρξη στο νοτιοανατολικό εξωτερικό τείχος του ναού, ενός κεραμικού ανάγλυφου που παριστά τον μονοκέφαλο αετό, σύμβολο της αυτοκρατορίας και των αυτοκρατόρων μέχρι το 1261, μαρτυρεί ότι στη μονή της Κοσμοσώτειρας ενταφιάστηκε πράγματι μέλος της βασιλικής οικογένειας και αποτελεί ισχυρή ένδειξη ότι έχουμε εδώ μωσαϊκό της οικογενείας των Κομνηνών».

Κάθε χρόνο, στις 15 Αυγούστου τελείται μέγας πανηγυρικός εσπερινός, που έχει καθιερωθεί ως παγκόσμιο προσκύνημα των απανταχού Θρακών, ενώ από το ναό ξεκινά μια από τις πιο συγκινητικές λιτανείες της ιερής εικόνας, συνοδευόμενη από εορταστικές εκδηλώσεις.

ΖΩΗ ΔΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Βιβλία και Ταινίες που προτείνουμε

Το παιδί και το όνειρο

Είναι παραμονή Πρωτοχρονιάς και ο μικρός Βασιλάκης, θέλοντας να παίξει, μετατρέπει το σαλόνι του σπιτιού του σε αλάνα. Το χριστουγεννιάτικο δέντρο και τα γύρω έπιπλα δεινοπαθούν τόσο πολύ από τις σκανταλιές του που ζωντανεύουν και στήνουν ολόκληρο δικαστήριο σε βάρος του.

Αγαπημένο μου σκυλάκι

Ο Αλφι είναι ένα μικρό σκοτσέζικο κυνηγόσκυλο. Λατρεύει τον Τσάρλι, το μικρό κύριό του, τρελαίνεται για το τυρί κι ανοίγει παντού τρύπες. Μια μέρα ο καημενούλης χάνεται. Τρέμει τους κεραυνός, πεινάει αφά-

Μόνος κι ανυπεράσπιστος μπροστά σε τόσους μάρτυρες κατηγορίας, περιμένει την καταδίκη του, ώπου ξαφνικά εμφανίζεται ο Άγιος Βασίλης για να τον υπερασπιστεί και η υπόθεση παίρνει μια απρόσμενη τροπή. Ποιος έχει δίκιο τελικά? Φταίει πράγματι ο Βασιλάκης ή αλλού βρίσκεται

η αιτία της συμπεριφοράς του? Μια ιστορία με έντονα δραματουργικά στοιχεία που ψυχαγωγεί και προβληματίζει.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ ΚΑΡΑΣΑΒΒΑ

νταστα και πιστεύει πως δεν θα ξαναδεί ποτέ τον Τσάρλι...

Ο Τσάρλι δεν ξέρει τι να κάνει. Για ένα είναι σίγουρος: πως δε θα σταματήσει να ψάχνει για το αγαπημένο του σκυλάκι. Θα τα καταφέρει? Θα ξαναδεί άραγε τον Άλφι κουλουρια-

σμένο πάνω στο τσουβάλι του στην κουζίνα. Είναι ένα πάρα πολύ ωραίο βιβλίο με περιπέτεια και πάρα πολύ αγωνία. Σας προτείνω να το διαβάσετε.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΥ

Ένας παράξενος ταξιδιώτης

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

στην πόρτα να δει ποιος είναι. Όταν άνοιξε την πόρτα αντίκρισε ένα άντρα, όχι και πολύ καλά ντυμένο για το κρύο που είχε. Στην αρχή δίσταζε να τον αφήσει να περάσει μέσα στο παντοπωλείο αλλά μετά τον άφησε. Η γυναίκα του παντοπώλη του έφτιαξε ένα ζεστό ρόφημα να πιεί γιατί δεν φαινόταν και πολύ καλά. Αφού τον περιποιηθήκαν τον πήγαν στον ξενώνα για να κοιμηθεί. Την άλλη μέρα ο ταξιδιώτης γνώρισε τα παιδιά του παντοπώλη και τους έλεγε ιστορίες για διάφορα θέματα. Πέρασαν πολλές μέρες, μήνες και δεν είχε φύγει ακόμη. Είχε γίνει γνωστός σε όλο το χωριό για τις ιστορίες του. Η γυναίκα και τα παιδιά του παντοπώλη τον συμπαθούσαν γιατί τους έκανε να περνάνε ωραία με τις ιστορίες που τους έλεγε, άσχετα αν ήταν λυπητερές, χαρούμενες ή αστείες. Ο μόνος που δεν είχε συμπαθήσει

τον ταξιδιώτη ήταν ο παντοπώλης ο οποίος παραπονιόταν στην γυναίκα του ότι, τόσο καιρό είναι εδώ και τον φροντίζουμε και ακόμα δεν έχουμε δει λεφτά από εκείνον. Μετά από πολύ καιρό ο ταξιδιώτης έπρεπε να φύγει αλλά πριν τους χαιρετήσει ήθελε πρώτα ένα τελευταίο τραπέζι, δηλαδή ήθελε να φάνε όλοι μαζί για τελευταία φορά. Ο παντοπώλης περίμενε να

τελειώσει εκείνη η ώρα για να φύγει ο ταξιδιώτης και να του δώσει τα λεφτά. Όμως έγινε το αντίθετο, όταν τελείωσε το τραπέζι ο ταξιδιώτης χαιρέτησε την οικογένεια και πήγε να φύγει, όμως ο παντοπώλης του θύμισε ότι πρέπει να τον πληρώσει για όλα αυτά που έκανε για εκείνον, τότε ο ταξιδιώτης του είπε ότι στο ταξίδι του τον είχαν κλέψει και δεν είχε

λεφτά να τον πληρώσει. Για να τον ανταποδώσει ζωγράφισε στον τοίχο του παντοπωλείου ένα πουλί και του είπε, πως όταν χτυπάει παλαμάκια το πουλί αυτό θα χορεύει. Αν και δεν τον πίστεψε τον άφησε να

φύγει χωρίς να του πει κάτι παραπάνω. Παρόλο που ο παντοπώλης ήταν θυμωμένος δεν μπορούσε να κάνει κάτι.

Το βιβλίο αυτό μου άρεσε πολύ και πιστεύω ότι όποιος και αν το πάρει θα του αρέσει το ίδιο.

ΕΥΘΥΜΙΑ ΠΑΠΟΥΛΙΑ

Βιβλία και Ταινίες που προτείνουμε

Everything Everything

Το Everything Everything είναι μια ταινία η οποία μιλάει για ένα νέο κορίτσι που μόλις έκλεισε τα 18. Αλλά το κορίτσι αυτό είναι κλειδωμένο όλη της την ζωή στο σπίτι, όχι για κακό λόγο, η μητέρα της την κράταγε γιατί έχασε τον σύζυγό της και τον γιο της για αυτό δεν ήθελε να χάσει και την κόρη της. Έτσι της είπε ότι

έχει μια ασθένεια εξαιτίας της οποίας ο οργανισμός σου δεν μπορεί να ανταπεξέλθει στα βακτήρια του έξω κόσμου. Ήταν εκεί κλειδωμένη μέχρι που μετακόμισε ο γείτονάς της. Μιλάγανε μέσω τηλεφώνου και αγαπηθήκανε όμως το κορίτσι τον είδε να μαλώνει με τον πάτερα του, βγήκε έξω από το σπίτι για πρώτη φορά

όμως την έπιασε η μητέρα της και την έφερε μέσα. Στο τέλος της ταινίας αποδείχθηκε πως δεν ήταν άρρωστη η μητέρα της την κράταγε μέσα.

ΕΥΑ ΦΡΑΓΚΟΥ

Αθλητισμός— Αθλητές

Τένις

Το άθλημα της αντισφαίρισης γνωστό και ως τένις αποκτά όλο και περισσότερους φίλους καθώς συνδυάζει την άσκηση του σώματος και την καλλιέργεια του πνεύματος ενώ φέρνει σε επαφή τους ανθρώπους. Το τένις είναι ολυμπιακό άθλημα. Με προέλευση την Ευρώπη, προς το τέλος του 19ου αιώνα, η αντισφαίριση αρχικά διαδόθηκε σε όλο τον αγγλόφωνο κόσμο και ιδιαίτερα στις ανώτερες κοινωνικές τάξεις.

Τρόπος παιχνιδιού

Οι παίκτες χρησιμοποιούν ρακέτες για να χτυπήσουν μια λαστιχένια σφαίρα που καλύπτεται με χνουδωτό ύφασμα πέρα από ένα δίχτυ στο γήπεδο του αντιπάλου. Κάθε

αγώνας χωρίζεται σε σετ. Οι γυναίκες χρειάζονται δύο νικηφόρα σετ, ενώ οι άντρες συνήθως τρία νικηφόρα σετ για να κερδίσουν έναν αγώνα. Κάθε σετ κερδίζεται με έξι τουλάχιστον νικηφόρα games. Χρειάζεται να υπάρχει διαφορά δυο γκέιμ για να κερδηθεί ένα σετ, εκτός των περιπτώσεων που το σετ έχει έρθει ισόπαλο 6-6. Η νίκη του σετ τότε καθορίζεται με παράταση. Στην παράταση μετρούνται οι κερδισμένοι βαθμοί και όποιος φτάσει τους 7 βαθμούς και έχει διαφορά 2 βαθμών από τον αντίπαλο κερδίζει το γκέιμ και συνεπώς το σετ. Υπάρχει η τάση τα σετ να καθορίζονται σε παράταση εκτός από το τελευταίο σετ το οποίο συνε-

χίζεται να παίζεται μέχρι να επιτευχθεί η διαφορά των δύο γκέιμ. Στα διπλά παιχνίδια συνήθως αντί για τρίτο σετ πηγαίνουν κατ' ευθείαν σε διαδικασία παράτασης στο οποίο κερδίζει φτάσει πρώτος τους 21 βαθμούς με διαφορά 4 βαθμών.

Στην παγκόσμια κατάταξη προηγούνται :

Στους άνδρες : Ραφαέλ Ναδάλ (Ισπανία), Ρότζερ Φέντερερ (Ελβετία) Γκεόργκ Ντιμιτρόφ (Βουλγαρία).

Στις γυναίκες : Σιμόνα Χάλεπ (Ρουμανία), Γκαρμπίνε Μουγκουρούθα (Ισπανία), Καρολίν Βοσνιάκι (Δανία)

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΟΥΛΙΑΡΜΗ

Λευτέρης Πετρούνιας

Ο Λευτέρης Πετρούνιας (Αθήνα, 30 Νοεμβρίου 1990) είναι Έλληνας γυμναστής και ολυμπιονίκης με ύψος 1,64 μ. και βάρος 62 κιλά και διακρίνεται ιδιαίτερα στο αγώνισμα των κρίκων. Ξεκίνησε την ενόργανη γυμναστική σε ηλικία 5 ετών στον Πανιώνιο αλλά το 2005 σε ηλικία 15 ετών έκανε την

επανάστασή του, εγκαταλείποντας προσωρινά το άθλημα για να επιστρέψει σε αυτό το 2008, αποφασισμένος να γράψει ιστορία. Κάποια στιγμή είχε εκφράσει την επιθυμία να ασχοληθεί με το πατινάζ. «Όλα αυτά μέσα στο γυμναστή-

(Συνέχεια στη σελίδα 29)

Αθλητισμός— Αθλητές

Λευτέρης Πετρούνιας

(Συνέχεια από τη σελίδα 28)

ριο, το τραμπολίνο, το δίζυγο, τα στρώματα, τα είδα τότε σαν έναν μεγάλο παιδότοπο, σαν μια τεράστια παιδική χαρά», έχει δηλώσει ο ίδιος. Στο Λύκειο υπήρξε ιδιαίτερα δημοφιλής, γεγονός που τον ανέδειξε σε πρόεδρο του 15μελούς συμβουλίου

του σχολείου του. Εκείνη την εποχή ανακάλυψε την άλλη μεγάλη του αγάπη, το παρκούρ, το οποίο συνεχίζει μέχρι και σήμερα όταν έχει χρόνο καθώς τον βοηθά τόσο στην ελαστικότητα όσο και ως εκτόνωση. Μέχρι τώρα έχει μετάσχει σε ολυμπιακού αγώνες, παγκόσμια πρωτα-

θλήματα και ευρωπαϊκά πρωταθλήματα γυμναστικής και έχει πάρει πάρε 1 χάλκινο (2011) και 7 χρυσά μετάλλια.

ΕΥΑ ΚΑΓΗ

Κατερίνα Στεφανίδη

Η Κατερίνα Στεφανίδη είναι Ελληνίδα πρωταθλήτρια του άλματος επί κοντώ, χρυσή Ολυμπιονίκης και παγκόσμια πρωταθλήτρια. Αγwνίσθηκε στους Ολυμπιακούς αγώνες του 2012 και του 2016. Αναδείχθηκε καλύτερη αθλήτρια του στίβου σε ολόκληρο τον κόσμο για το 2017 .

Η Στεφανίδη γεννήθηκε στην Αθήνα, και φοίτησε στο 1ο γυμνάσιο της Παλλήνης όπου και κέρδισε τα εθνικά πρωταθλήματα. Έσπασε τα Εθνικά σχολικά ρεκόρ κερδίζοντας το χρυσό στην Γυμνασιάδα του 2006. Μεγαλώνοντας έσπασε όλα τα παγκόσμια ρεκόρ στην ηλικία της καθώς και το Παγκόσμιο ρεκόρ νέων (κάτω των 18) με άλμα στα 4,37 μ.

Η πρώτη της διεθνής εμπειρία ήταν στα 15 της όταν εκπροσώπησε την Ελλάδα το 2005 στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Νέων στο Μαρακές όπου και κέρδισε με 4,30. Το 2007 στο Παγκόσμιο Νέων που έγινε στην Οστράβα έφτασε την δεύτερη θέση με 4,25μ. Το 2008 κέρδισε το χάλκινο με 4,25μ στο World Junior Championship στο Μπίντκοβ της Πολωνίας. Την ίδια χρονιά κέρδισε υποτροφία από το πανεπιστήμιο του Στάνφορντ και ξεκίνησε να αγωνίζεται με τους Στάνφορντ Κάρντιναλς. Το 2015 ξεκίνησε ιδανικά για

εκείνην κερδίζοντας τα Millrose Games με 4.60 μ. Βελτίωσε το ατομικό της ρεκόρ με 4.77 μ., ενώ στο Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Κλειστού Στίβου της Πράγας κέρδισε το ασημένιο μετάλλιο με 4.75 μ. Στις 17/03/2016 κατέκτησε την 3η θέση (χάλκινο μετάλλιο) στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Κλειστού Στίβου που διεξάχθηκε στο Πόρτλαντ των ΗΠΑ με 4.80 μ.[6]. Στις 20/8/2016 κατέκτησε το χρυσό μετάλλιο στους Θερινούς Ολυμπιακούς αγώνες του Ρίο ντε Τζανέιρο με άλμα στα 4.85 μ.[7].

Στο διεθνές μίτινγκ της Ζυρίχης, στον πρώτο από τους δύο τελικούς της σειράς "Diamond League" της IAAF, κατέκτησε την τρίτη θέση με 4.71

μέτρα στο επί κοντώ και έτσι έφτασε τους 58 βαθμούς στην διοργάνωση, παίρνοντας την πρώτη θέση στο συγκεκριμένο αγώνισμα για το 2016.[8] Στις 4 Μαρτίου 2017 κέρδισε το χρυσό μετάλλιο στο Ευρωπαϊκό πρωτάθλημα κλειστού στίβου στο Βελιγράδι με άλμα στα 4.85.[9] Στις 6 Αυγούστου 2017 κέρδισε το χρυσό μετάλλιο στο Παγκόσμιο πρωτάθλημα ανοιχτού στίβου στο Λονδίνο με άλμα στα 4.91.[10]

**ΗΛΙΑΝΑ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ –
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΑΝΕΛΛΟΥ –
ΑΛΕΞΙΑ ΔΗΜΟΥ**

*Merry
Christmas*

Αθλητισμός— Αθλητές

Γιάννης Αντετοκούνμπο

(Συνέχεια από τη σελίδα 1)

Ο Αντετοκούνμπο γεννήθηκε στην Αθήνα στις 6 Δεκεμβρίου 1994, και είναι παιδί μεταναστών από το Λάγος της Νιγηρίας, του Τσαρλς και της Βερόνικα, οι οποίοι ήρθαν στην Ελλάδα το 1991. Ο μεγαλύτερος αδερφός του, ο Φράνσις, παρέμεινε πίσω στο Λάγος με τον παππού και την γιαγιά του.

Οι γονείς του απέκτησαν άλλα 3 αγόρια στην Ελλάδα, τον Θανάση, τον Κώστα, και τον Αλέξη. Ο πατέρας του Αντετοκούνμπο ήταν πρώην επαγγελματίας ποδοσφαιριστής στην

Νιγηρία, ενώ η μητέρα του αθλήτρια του άλματος εις ύψος.

Αν και ο Αντετοκούνμπο και τα 3 αδέρφια του γεννηθήκαν και μεγάλωσαν στην Ελλάδα, δεν απέκτησαν αυτόματα

το δικαίωμα της ελληνικής ιθαγένειας. Έως την ηλικία των 18 ετών, ο Αντετοκούνμπο δεν είχε επίσημα έγγραφα και δεν ήταν πολίτης ούτε της Ελλάδας ούτε της Νιγηρίας. Μεγάλωσε στην συνοικία των Σεπολιών. Οι συνθήκες διαβίωσης της οικογένειας ήταν δύσκολες, καθώς οι γονείς του δυσκολεύονταν να βρουν εργασία, και έτσι ο Αντετοκούνμπο μαζί με τον αδερφό του τον Θανάση έβγαζαν τα προς το ζην πουλώντας γυαλιά ηλίου, τσάντες και ρολόγια στις υπαίθριες αγορές.

Ξεκίνησε να ασχολείται με την καλαθοσφαίριση το 2007, και έως το 2009 έπαιζε πλέον επαγγελματικά για την ομάδα εφήβων του Φιλαθλητικού, όπου ο Θανάσης και ο Κώστας ξεκίνησαν επίσης να παίζουν αργότερα, ενώ ο αδερφός του ο Φράνσις πίσω στην Νιγηρία έγινε επαγγελματίας ποδοσφαιριστής.

Επιλέχθηκε στο νούμερο 15 του draft του NBA στις 4 Απριλίου του 2013 από τους Μιλγουόκι Μπακς. Ο ίδιος πανηγύρισε μαζί με τον αδερφό του τον Θανάση κρατώντας την ελληνική σημαία και καταλαμβάνοντας την υψηλότερη θέση σε draft για Έλληνα παίκτη του NBA έως τότε. Οι αρμόδιες υπηρεσίες της ελληνικής κυβέρνησης του έδωσαν έγγραφα ελληνικής υπηκοότητας επίσημα στις 9 Μαΐου του 2013, ένα μήνα μετά την επιλογή του στο NBA draft.

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΚΑΚΗΣ

*Merry
Christmas*

Κριστιάνο Ρονάλντο

Ο Κριστιάνο Ρονάλντο ντος Σάντος Αβέιρο, γεννήθηκε 5 Φεβρουαρίου 1985 είναι Πορτογάλος ποδοσφαιριστής που αγωνίζεται για τη Real Madrid και για την εθνική ομάδα της Πορτογαλίας.

Τον Ιούνιο του 2009 ανακοινώθηκε η μεταγραφή του στη Real Madrid από τη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ με κόστος 95 εκατομμυρίων ευρώ, το 2ο μεγαλύτερο ποσό που έχει δαπανηθεί για μεταγραφή ποδοσφαιριστή. Ο Ρονάλντο έχει στην κατοχή του τέσσερις Χρυσές Μπάλες, μια το 2008, μια το 2013, όπου και άλλαξε η

ονομασία της σε Χρυσή Μπάλα ΦΙΦΑ, και έγινε έτσι ο πρώτος Πορτογάλος που την κατακτά δύο φορές, μία το 2014 και μία το 2016. Ενώ έχει κατακτήσει και τέσσερις φορές το βραβείο του Χρυσού Παπουτσιού. Ο Κριστιάνο Ρονάλντο θεωρείται ευρέως ως ένας από τους καλύτερους παίκτες και ένας από μεγαλύτερους σκόρερ στην ιστορία του ποδοσφαίρου.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΛΥΜΠΕΡΗΣ

ΑΡΙΑΝΝΑ ΒΑΤΙΣΤΑ

Αθλητισμός— Αθλητές

Νόβακ Τζόκοβιτς

Ο Νόβακ Τζόκοβιτς είναι Σέρβος τενίστας, νούμερο 6 στον κόσμο σήμερα και νικητής 12 τίτλων γκραν σλαμ. Ο Σέρβος τενίστας έφτασε στο νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης όταν, έπειτα από ένα εκπληκτικό σερί 42 νικών το 2011, κατέκτησε τον πρώτο του τίτλο στο Wimbledon. Το 2008 κατέκτησε το πρώτο γκραν σλαμ της καριέρας του, το Αυστραλιανό όπεν και έγινε ο πρώτος Σέρβος που κατάφερε κάτι τέτοιο. Την επιτυχία αυτή επανέλαβε το 2011, το 2012, το 2013, το 2015 και το 2016. Έγινε ο πρώτος και μοναδικός μέχρι στιγμής παίκτης στην ιστορία με τρεις συνεχόμενες κατα-

κτήσεις του αυστραλιανού Όπεν. Κατέκτησε επίσης, το US Open το 2011, πραγματοποιώντας το ντεμπούτο του ως νούμερο 1 στο ταμπλό ενός γκραν σλαμ και το 2014 τον τίτλο στο Ουίμπλεντον Κέρδισε επίσης χάλκινο μετάλλιο για τη χώρα

του στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Πεκίνου, το 2008 και το Ντέιβις Καπ για λογαριασμό της Σερβίας, το 2010. Συνολικά, έχει κερδίσει 40 τίτλους στο απλό και 1 στο διπλό.

ΔΑΝΑΗ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Βασιλική Βουγιούκα

Η Βασιλική Βουγιούκα είναι Ελληνίδα πρωταθλήτρια της ξιφασκίας, με σημαντικούς τίτλους στο ενεργητικό της σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Από το 2014 ανήκει στο δυναμικό του Ολυμπιακού.

Τον Ιανουάριο του 2002 κατέκτησε το ατομικό πρωτάθλημα στο ξίφος ασκήσεως νεανίδων. Το Νοέμβριο του 2004 αναδείχθηκε νικήτρια στο Γκραν Πρι ξιφασκίας στο ΟΑΚΑ στο

ξίφος ασκήσεως. Ακολούθησε η κατάκτηση του Κυπέλλου Ολυμπιακής Ιδέας, το Μάρτιο του ίδιου χρόνου. Αναδείχθηκε Κυπελλούχος Ελλάδας με την ομάδα του Αθηναϊκού στη σπάθη, το Νοέμβριο του 2006 και ξανά τον Οκτώβριο του 2007. Το 2009 αναδείχθηκε για 4η συνεχή φορά Κυπελλούχος Ελλάδας, νικώντας στον τελικό 15-5 την Παναγιωτίδου.

ΔΑΝΑΗ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ

Χ	Ρ	Ι	Σ	Τ	Ο	Υ	Γ	Ε	Ν	Ν	Α
Ρ	Ο	Ξ	Τ	Ζ	Η	Ε	Α	Λ	Β	Δ	Ι
Ι	Κ	Η	Ο	Α	Ρ	Κ	Λ	Α	Η	Ε	Β
Σ	Ψ	Κ	Λ	Κ	Ω	Κ	Ο	Τ	Θ	Κ	Α
Τ	Δ	Λ	Ι	Ι	Δ	Λ	Π	Ο	Λ	Ε	Σ
Ο	Ω	Ο	Δ	Χ	Η	Η	Ο	Η	Ε	Μ	Ι
Σ	Ρ	Δ	Ι	Ψ	Σ	Σ	Υ	Κ	Μ	Β	Λ
Η	Α	Σ	Τ	Ε	Ρ	Ι	Λ	Ο	Ψ	Ρ	Η
Κ	Η	Κ	Κ	Λ	Ξ	Α	Α	Ι	Λ	Ι	Σ
Ο	Χ	Ρ	Ι	Σ	Τ	Ο	Ψ	Ω	Μ	Ο	Η
Ξ	Π	Α	Ν	Α	Γ	Ι	Α	Κ	Λ	Σ	Ι
Κ	Ο	Υ	Ρ	Α	Μ	Π	Ι	Ε	Δ	Ε	Σ

ΕΛΕΟΝΩΡΑ ΦΩΤΙΟΥ

SUDOKU

	6			4				
7	2							
		1		2	6		8	
5				4	8		2	3
							9	
6				9	2		8	1
		2		8	9			6
3	7							
	4			1				

ΖΩΗ ΔΑΚΟΠΟΥΛΟΥ -
ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ ΚΑΡΑΣΑΒΒΑ

Χαρούμενα
Χριστούγεννα κι
ευτυχισμένο το 2018

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

1. Πηγαίνει ο Τοτός στο δάσκαλο και του λέει:

- Κύριε, αν δε μου βάλετε καλό βαθμό θα πέσω στη θάλασσα να πνιγώ!

Και ο δάσκαλος απαντάει:- Δεν πειράζει παιδί μου, τα κούτσουρα επιπλέουν!

2. Παίρνει ο Τοτός τηλέφωνο την αστυνομία.

- Ελάτε γρήγορα! Ο πατέρας μου εδώ και μια ώρα πλακώνεται με τον γείτονα.

- Καλά, και γιατί δεν μας τηλεφώνησες νωρίτερα;

- Νωρίτερα νικούσε !!!

3. Πηγαίνει ένα άλογο στο φούρνο και λέει στον φούρναρη :

«Ένα κιλό ψωμί παρακαλώ»

Ο φούρναρης του το δίνει...

«Πόσο κάνεις;»

«Ένα ευρώ... » λέει ο έκπληκτος φούρναρης.

«Ευχαριστώ» λέει το άλογο και φεύγει.

Ο φούρναρης αφού έφυγε το άλογο κάθεται και μονολογεί:

«Ένα άλογο ήρθε και μου ζήτησε ψωμί, τι άλλο θα δούμε σήμερα;»

Εκείνη τη στιγμή μπαίνει ξανά μέσα το άλογο και του λέει:

«Μήπως έχεις και μια σακούλα γιατί είμαι με το μηχανάκι;»

4. – Γιατρέ, έχω συνέχεια νεύρα! Όπου πηγαίνω μπλέκω σε καβγάδες.

– Πρέπει να προσπαθήσετε περισσότερο να συγκρατείτε το θυμό σας κύριέ μου. Έχετε μπλέξει σε πολλούς καβγάδες;

– Ναι. Γιατί; Τραβάς κάνα ζόρι;

ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΥ

ΤΖΩΡΤΖΙΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ